

1.1. Sivistysvaliokunta

1.1.1. Sivistysvaliokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Toimialue sisältää sivistystoimen hallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen. Lisäksi toimialaan kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, nuoris- ja liikuntatoimet sekä Vakka-Suomen alueelliset opistot; Vakka-Suomen musiikkiopisto ja Vakka-Suomen kansalaisopisto.

Sivistystoimen tavoitteena on toimialallaan edistää kaiken ikäisten kuntalaisten kasvua, oppimista, terveyttä ja hyvinvointia. Sivistys- ja hyvinvointiroolin lisäksi sivistyspalvelujen vaikutus on merkittävä myös kaupungin elinvoiman ja kuntalaisten osallisuuden vahvistamisessa. Sivistystoimi edistää ja tukee laadukkaiden sekä monipuolisten palvelujen kehittämistä kaupungin vetovoima-, pitovoima- ja viihtyvyystekijöinä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuosi 2024 oli sivistystoimessa monin tavoin vaativaa kehittämistyötä ja muutostamamista.

Laitilan kaupunginvaltuusto asetti joulukuussa 2023 tehtäväksi valmistella vuoden 2024 aikana kaupungin talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2025-2027. Sivistysvaliokunnan vastuualueena on koko kaupungin taloudesta ja toiminnasta noin reilu 60% ja siksi talouden tasapainottamissuunnitelman laatimisessa sivistystoimella on merkittävä osuus kaupungin kokonaistaloudesta.

Sivistystoimessa lähdettiin helmikuussa 2024 valmistelemaan talouden tasapainottamissuunnitelmaa ja tarkastelemaan palvelurakenteita ja toimintaympäristöjä. Osa tasapainottamistoimista aloitettiin jo vuoden 2024 aikana. Näitä toimenpiteitä olivat mm. sivistystoimen hallinnon organisaatiouudistus, opetuksen ja koulutuksen tunti-kehyyksen leikkaaminen ja varhaiskasvatuksen palveluiden keskittäminen kesäaikana.

Vuoden 2024 aikana onnistuttiin sivistystoimessa myös kehittämään palveluita. Kehittämistyön tuloksena mm. Pyhärannan kirjastoyhteistyön valmistelu eteni päätöksentekoon. Laitilan kaupunki vastaa Pyhärannan kunnan kirjastopalveluista 1.2.2025 alkaen. Myös uimahallipalvelut siirtyivät kaupungin omaksi toiminnaksi syksyllä 2024. Nuorisotoimessa tehtiin tiivistä työtä Vakka-Suomen alueen Ankkutiimin perustamisessa ja toiminnan jalkauttamisessa.

Syntyvyys on laskusuunnassa valtakunnallisesti. Laitilassa vuonna 2024 syntyi reilu 70 lasta, joka on enemmän kuin edellisinä vuosina. Positiivinen suuntauksen toivoisi jatkuvan myös tulevina vuosina. Peruskouluikäisten määrä tulee kuitenkin seuraavina vuosina laskemaan Laitilassa voimakkaasti. Lukuvuoden 2028-2029 ennusteiden mukaan Laitilassa opiskelee lähes 150 perusopetuksen alakoulun oppilasta vähemmän vuoteen 2024 verrattuna. Tämä tulee näkymään valtionosuuksien laskuna ja haastaa talouden kantokyvyn osalta palveluiden järjestämistä voimakkaasti. Lukio-koulutuksen osalta perusopetuksen oppilasmäärän lasku tulee näkymään viiveellä 2030-luvulla. Lukiokoulutuksen kehittämiseen tulee panostaa voimakkaasti seuraavina vuosina, jotta Laitilan lukiolla on mahdollisuus säilyä elinvoimaisena tulevaisuudessaakin. Kokonaissuunnitelma Laitilan kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkosta ja sen kehittämisestä tulisi laatia lähivuosina.

Sivistystoimen toimintaa kehitetään edelleen kaupunkilaisten kasvun, oppimisen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Talouden näkökulmasta toimintaa tulee kehittää kustannustehokkaasti palvelurakenteita uudistaen ja toimintamalleja kehittäen. Kaupungin elinvoima syntyy asukkaista, laadukkaista peruspalveluista, toimivista ja monipuolisista vapaa-ajan mahdollisuuksista sekä vireästä yritys- ja järjestötoiminnasta. Sivistystoimi pyrkii osaltaan lisäämään kaupungin veto- ja pitovoimaa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sivstysvaliokuntatason vuoden 2024 talousarvion toteutuminen kokonaisuudessaan onnistui erittäin hyvin, talousarvion menojen toteuman ollessa 98,3 %. Vuoden 2024 toimintatuottojen toteuma oli 102,9%, toimintakatteen ollessa 97,2%.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen hallinnossa vuoden 2024 aikana tehtiin organisaatorakenteen uudistus. Tämän johdosta sivistystoimen palvelupäällikön virka ja toimistosihteerin tehtävä lakkautettiin syksyllä 2024. Sivistystoimen hallinnossa työskentelee muutoksen jälkeen sivistysjohtaja ja palvelus sihteeri.

Laitilan kyläkoulun ja Varppeen koulun rehtoriviroissa tapahtui henkilövaihdokset syksyn 2024 aikana. Virat täytettiin sisäisesti. Nuorisopäällikkö irtisanoutui virasta lokakuussa 2024. Virka on ollut täytettynä määräaikaaisesti. Myös päiväkodinjohtajan virka täytettiin sisäisesti määräaikaisesti vuonna 2024. Koko sivistystoimen henkilöstön muutokset ovat muilta osin olleet vähäisiä vuonna 2024.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Sisäistä valvontaa toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona. Vuonna 2024 päivitettiin opetuksen ja kasvatuksen toimivalta-asiakirja vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä ja organisaatorakenteen muutosta.

Laskujen hyväksyjät vahvistetaan vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja taloutta kuukausittain ja ovat velvoitettuja raportoidaan kaikista toiminnan ja talouden poikkeamista. Sopimusten hallintaa tehdään yhteistyössä talousosaston kanssa.

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintaympäristöjä kattavaa riskien arviointia tehdään vuosittain. Riskien arviointi tehdään kaupungin Targetor-järjestelmään. Havaituista riskeistä ja epäkohdista tiedotetaan eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi ryhdytään tarpeen vaatiessa.

Yhteiskunnalliset muutokset ja tulevaisuuden näkymät ovat tuoneet riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oikea-aikainen resurssointi ja talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä. Myös tietosuojariskit ovat lisääntyneet. Sivistystoimessa on aloitettu vuonna 2024 tiedonahllinnan ja tietosuojan kehittämisen prosessin valmistelu. Prosessi käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Sivistystoimeen on vuoden 2024 aikana päivitetty valmius- ja varautumissuunitelma, jota täydennetään jatkuvalla, tavoitteellisella prosessilla. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuussuunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin.

Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännöllisesti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvittaessa työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resursoidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaikaa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelurakenteiden pitkäjänteinen kehittäminen ta- ja vaikuttavuuden tasapainossa.	Kustannustehokkaiden sekä vaikuttavuudeltaan tehokkaiden palvelukokonaisuuksien kehittäminen.	Palvelurakenteen uudistukset.	Toteutunut. Sivistystoimen hallinnon organisaatiouudistus toteutettiin syksyllä 2024.
		Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	Perusopetuksen kokonaisselvityksen lopputuloksena Laitilan kyläkoulun, Itäkulman koulutalo, lakkautettiin 1.8.2024 alkaen.

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sivistystoimialan yhteinen tahtotila kantaa toiminnassa vastuuta ympäristöstä.	Toimintojen ja päätösten arviointi myös ympäristön ja keskeisen kehityksen näkökulmasta.	Päätöksenteko ympäristövaikutukset huomioiden.	Toteutunut. Tavoitteiden toteutumista kuvataan tarkemmin tehtävälalueiden mittareissa.
		Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen.	Nykyisen palvelutason säilyttäminen ja tarvittaessa hallitusten muutosten tekeminen palvelurakenteeseen.	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	-
Tiedolla johtamisen vahvistaminen.	Päätöksenteon tukena toimintaa ja taloutta kuvaavien mittareiden ja raportointijärjestelmien hyödyntäminen.	Sivistysvaliokunnalle tuodaan avointa ja ajantasaista tietoa säännöllisesti erilaisten tilastojen ja raportointien muodossa.	Toteutunut.
Yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen kaupungin muiden toimialojen sekä sidosryhmien kanssa.	Yhteistyömallien ja -mahdollisuuksien kehittäminen.	Uusien yhteistyö- ja toimintamallien muutos/määrä.	Toteutunut, mm. teknisen toimen kanssa yhteistyön tiivistäminen kiinteistö- ja rakennushankkeissa

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kaupunkilaisten kuulemisen ja osallistumisen edistäminen ja tukeminen	Yhteisöllisyyden ja osallistamismahdollisuuksien sekä avoimuuden lisääminen. Vies-tinnän kehittäminen.	Sivistystoimen kuntalais- ja järjes-töillat, uusien yhteistyömallien ke-hittäminen.	Sivistystoimi järjesti vuoden 2024 aikana neljä kuntalais- ja jär-jestötapaamista. Lisäksi yhteistyötapaamisia kolmannen sektorin kanssa oli lukuisia eri tehtäväalueilla.
Yhdenvertaisuuden edistäminen	Toimintojen ja päätösten arviointi yhdenvertaisuuden näkö-kulmasta.	Päätöksenteko yhdenvertaisuus-huomioiden.	Yhdenvertaisuus ohjaa päätöksenteon valmis-telua.

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Henkilöstön mahdollisuus ke-hittää ja kehittyä työssä. Työ-yhteisöjen toimintakulttuurin tavoitteellinen kehittäminen.	Koulutussuunnitelma Hyvinvointikyselyt ja niiden poh-jalta tehdyt toiminnan tavoitteet	Toteutunut. Toteutunut. Tavoitteen toteutumista kuvataan tarkemmin tehtäväalueiden mittareilla.
Laadukas johtaminen	Sivistysvaliokunnan päätök-senteko pohjautuu käytettä-vissä olevaan ajantasaiseen ja mahdollisimman laaja-alai-seen tietoon.	Erilaiset tiedolla johtamisen välinei-den käyttö (mittarit, raportit), avoin vuorovaikutus, asioiden valmistelu on laadukasta ja laaja-alaista, jonka pohjalta päätöksenteko on kestä-vää.	Toteutunut.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	2 013 789	1 597 675	293 900	1 891 575	1 945 885	54 310
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	2 013 789	1 597 675	293 900	1 891 575	1 945 885	54 310
Menot	-25 006 362	-25 745 691	1 078 886	-24 666 805	-24 253 504	413 301
KL menot	-908 713	-1 190 417	0	-1 190 417	-984 397	206 020
Menot yht.	-25 915 075	-26 936 108	1 078 886	-25 857 222	-25 237 901	619 321
Toimintakate	-23 901 286	-25 338 433	1 372 786	-23 965 647	-23 292 016	673 631
Poistot	-289 634	-264 905	0	-264 905	-247 450	17 455
Netto	-24 190 920	-25 603 338	1 372 786	-24 230 552	-23 539 466	691 086
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-3 070,1	-3 188,5	0,0	-3 060,8	-2 987,4	73,3
Kokonaiskulut €/as	-3 104,5	-3 219,8	0,0	-3 092,1	-3 016,7	75,4
Toimintakate €/as	-2 831,6	-2 999,3	0,0	-2 836,8	-2 757,1	79,7
Tulos €/as	-2 865,9	-3 030,7	0,0	-2 868,2	-2 786,4	81,8
Verorahoitusosuus	92,3 %	94,1 %	127,2 %	92,8 %	92,4 %	-0,4 %
Osuus toim.kuluista	57,3 %	58,4 %	62,4 %	58,3 %	57,9 %	-0,4 %

1.1.2. Sivistystoimen hallinto (Tehtävä 26)

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Sivistystoimen hallinto johtaa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluita, aamu- ja iltapäivätoimintaa, lukiokoulutusta, kirjasto- ja kulttuuripalveluita, nuoriso- ja liikuntapalveluita sekä alueellisten opistojen palveluita. Hallinto vastaa palveluiden kokonaisuudesta ja pyrkii ennakoimaan toimintaympäristöjen muutoksia, palvelutarpeita ja resursseja. Sivistystoimen hallinto ohjaa ja koordinoi tehtäväalueiden ja yksiköiden toimintaa tavoitteiden toteuttamiseksi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuosi 2024 oli sivistystoimen hallinnossa vaativaa kehittämistyötä ja muutosjohtamista. Helmikuussa 2024 sivistystoimen hallinnossa aloitettiin valtuuston joulukuussa 2023 velvoittama talouden tasapainottamisen valmistelutyö. Työtä tehtiin intensiivisesti yhdessä sivistystoimen esihenkilöiden kanssa. Myös koko henkilöstöä osallistettiin prosessin aikana.

Valmistelutyön johtamisessa korostui erityisesti yhteisöllisyyden ja tunteiden johtaminen. Sivistystoimen tehtäväalueiden ja yksiköiden toiminnan tarkastelu peilaten kaupungin strategiaan, arvoihin ja käytettävissä olevaan sivistystoimen tietopohjaan ja dataan, oli prosessin aikana monia ajatuksia ja tunteita herättävää. Avoimella, turvallisella ja toista kunnioittavalla keskustelu- ja toimintaympäristöllä onnistuttiin saavuttamaan sivistystoimeen hyvin yksityiskohtainen ja moniulotteinen talouden tasapainottamissuunnitelma.

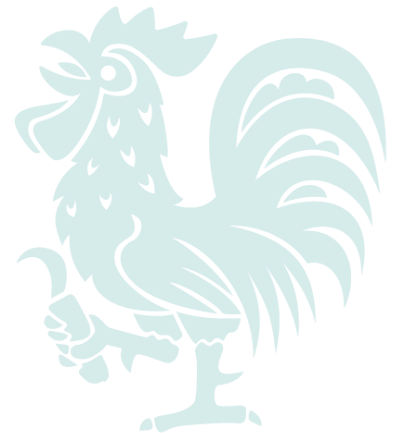
Ilman prosessiin kuuluvaa kipua ei talouden tasapainottamissuunnitelma kuitenkaan syntynyt. Syksyllä 2024 tehtiin ensimmäinen sivistystoimen hallinnon organisaatiorekenteen uudistus. Uudistuksessa sivistystoimen palvelupäällikön virka ja toinen toimistosihteerin tehtävä lakkautettiin. Tämän johdosta myös osan esihenkilöiden ja sihteerien tehtävänkuvia ja vastuualueita päivitettiin. Organisaatiouudistus jatkuu vuoden 2025 aikana.

Perusopetuksen kokonaisselvitystyö aloitettiin kaupunginjohtajan asettamassa työryhmässä elokuussa 2023. Työtä jatkettiin alkuvuonna 2024 ja lopputuloksena Laitilan kyläkoulun, Itäkulman koulutalo, lakkautettiin 1.8.2024 alkaen ja Itäkulman oppilaat siirtyivät opiskelemaan Kappelimäen kouluun.

Laitilan kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkko vaatii edelleen tulevaisuudessa kriittistä tarkastelua ja kehittämistä. Tilastojen valossa lapsi- ja oppilasmäärät näyttävät edelleen olevan laskusuunnassa, kuten lähes koko maassa.

Palveluiden kehittämistä tehtiin myös vapaa-aikapalveluiden kokonaisuudessa. Uimahalli siirtyi Laitilan kaupungin omaan palvelutuotantoon syksyllä 2024. Henkilöstön palkkaaminen, kassajärjestelmän uusiminen ja toimintojen ylösajaminen saatiin toteutettua vaiheittain, vaikka haasteitakin matkanvarrella kohdattiin. Uimahallipalveluiden ja liikuntaneuvonnan kehittämistyö jatkuu edelleen vuonna 2025.

Aivan uudenaikaisena avauksena vuoden 2024 aikana valmisteltiin kuntien välinen yhteistyösopimus Pyhärannan kirjastopalveluiden tuottamisesta. Pyhärannan kirjasto-

palvelut siirtyivät Laitilan kaupungin vastuulle 1.2.2025 alkaen. Neuvotteluja ja virkavalmistelutyötä tehtiin tiivistä yhdessä Pyhärannan virkakunnan kanssa vuoden 2024 aikana.

Sivistystoimessa aloitettiin vuoden 2024 loppupuolella tiedonhallinnan ja tietosuojan kehittäminen. Tähän liittyen sivistystoimen hallinnossa valmisteltiin mm. pitkäaikaisarkistoinnin ohjelman käyttöönottoa ja rakennettiin rajapintaa Primus-järjestelmään. Kehittämistyön prosessikuvaus valmistui vuoden 2024 lopulla ja varsinainen prosessityöskentely alkaa vuoden 2025 aikana.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talousarvion tuotot sivistystoimen hallinnossa ovat toteutuneet yli arvioidun toteuman ollessa 112,7%. Ylitys johtuu Työllisyysrahaston koulutuksen maksutuotoista. Sivistystoimen hallinnon menot ovat toteutuneet suunnitellusti toteuman ollessa 96,1%. Toimintakate sivistystoimen hallinnossa oli 94,3%. Talousarvio on pysynyt hyvin arvioidussa.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen hallinnossa vuoden 2024 tehtiin organisaatorakenteen uudistus. Tämän johdosta sivistystoimen palvelupäällikön virka ja toimistosihteerin tehtävä lakkautettiin syksyllä 2024. Sivistystoimen hallinnossa työskentelee sivistysjohtaja ja palvelusihteerit.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

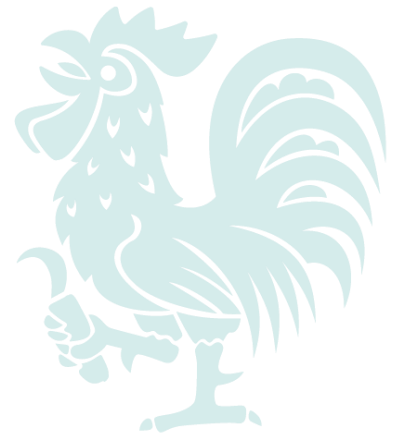
Sisäistä valvontaa toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona. Vuonna 2024 päivitettiin opetuksen ja kasvatuksen toimivalta-asiakirja vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä ja organisaatorakenteen muutosta.

Laskujen hyväksyjät vahvistetaan vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja taloutta kuukausittain ja ovat velvoitettuja raportoidaan kaikista toiminnan ja talouden poikkeamista. Sopimusten hallintaa tehdään yhteistyössä talousosaston kanssa.

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintaympäristöjä kattavaa riskien arviointia tehdään vuosittain. Riskien arviointi tehdään kaupungin Targetor-järjestelmään. Havaituista riskeistä ja epäkohdista tiedotetaan eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi ryhdytään tarpeen vaatiessa.

Yhteiskunnalliset muutokset ja tulevaisuuden näkymät ovat tuoneet riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oikea-aikainen resurssointi ja talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä. Myös tietosuojariskit ovat lisääntyneet. Sivistystoimessa on aloitettu vuonna 2024 tiedonhallinnan ja tietosuojan kehittämisprosessin valmistelu. Prosessi käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Sivistystoimeen on vuoden 2024 aikana päivitetty valmius- ja varautumissuunitelma, jota täydennetään jatkuvalla, tavoitteellisella prosessilla. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuussuunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin.

Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännöllisesti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvittaessa työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resursoidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaikaa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelurakenteiden pitkäjänteinen kehittäminen ta- louden, palveluiden laadun ja vaikuttavuuden tasapainossa	Kustannustehokkaiden sekä vaikuttavuudeltaan tehokkaiden palvelukokonaisuuksien kehittäminen	Palvelurakenteen uudistukset Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	Toteutunut. Sivistystoimen hallinnon organisaatiouudistus toteutettiin syksyllä 2024. Perusopetuksen kokonaisuudistuksen lopputuloksena Laitilan kyläkoulun, Itäkulman koulutalo, lakkautettiin 1.8.2024 alkaen.

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sivistystoimen yhteinen tahtotila kantaa toiminnassa vastuuta ympäristöstä	Toimintojen kehittämisen arviointi myös ympäristön näkökulmasta	Päätöksenteko ympäristövaikutukset huomioiden Tavoitteiden toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävälalueilla.	Toteutunut. Tavoitteiden toteutumista kuvataan tarkemmin tehtävälalueiden mittareissa.

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
ICT- TVT- ja digityön koordinoitu johtaminen ja kehittäminen opetuksessa ja kasvatuksessa	Tietostrategian ja digipolun laatiminen Vastuualueiden selkiyttäminen, toimintojen automatisoinnin lisääminen, tiedon tuottaminen ja resurssin osoittaminen digitehtävien hoitamiseen		Toteutunut.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolinen ja tarpeeseen muuntuva palvelurakenne	Palveluiden olemassa olevan resurssin tarkastelu ja uudeen fokuoiminen	Uusien työ- ja toimintamallien ja palveluiden muutos/määrä	Toteutunut, mm. Pyhärannan kirjastoyhteistyö, uimahallipalveluiden tuottaminen omana toimintana
Yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen kaupungin muiden toimialojen sekä muiden sidosryhmien kanssa	Yhteistyömallien ja mahdollisuuksien kehittäminen	Uusien yhteistyö- ja toimintamallien muutos/määrä	Toteutunut, mm. teknisen toimen kanssa yhteistyön tiivistäminen kiinteistö- ja rakennushankkeissa

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Johtamisen kehittäminen	Esihenkilöiden koulutukset ja yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen Johtamisen sekä itsensäjohtamisen taitojen kehittäminen koulutuksen, keskustelun ja vertaistuen avulla	Koulutuspäivien määrä	Esihenkilöiden ja sihteerin koulutuspäivien määrä vuonna 2024 yhteensä 111 päivää/10 hlö
Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Yhteisöllisyyden lisääminen. Tietotaidon kehittäminen kohti oppivaa organisaatiota.	Hyvinvointi- ja kehittämiskyselyt Kehityskeskustelut Koulutukset Toimialan sisäisten yhteistyömallien ja yhteisöllisten tapahtumien/tilaisuuksien määrä	Työhyvinvointikysely toteutettu ja sen pohjalta asetettu tehtäväalueille seuraavan vuoden kehittämiskohteet. Kehityskeskustelut pidetty. Kevään 2024 aikana yhteisöllisyyttä johdettu tavoitteellisesti talouden tasapainottamisprosessin yhteydessä ja siinä onnistuttu. Syksyllä 2024 yhteisöllisyyden kokemus on heikentynyt talouden tasapainottamisen, yt-prosessien ja monien muiden asioiden yhteisvaikutuksesta.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSSLASKELMA						
Tulot	10 938	6 619	2 000	8 619	9 714	1 095
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	10 938	6 619	2 000	8 619	9 714	1 095
Menot	-286 258	-300 297	34 885	-265 412	-255 128	10 284
KL menot	-15 964	-19 717	0	-19 717	-15 428	4 289
Menot yht.	-302 223	-320 014	34 885	-285 129	-270 556	14 573
Toimintakate	-291 285	-313 395	36 885	-276 510	-260 842	15 668
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-291 285	-313 395	36 885	-276 510	-260 842	15 668
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-35,8	-37,9	0,0	-33,8	-32,0	1,7
Kokonaiskulut €/as	-35,8	-37,9	0,0	-33,8	-32,0	1,7
Toimintakate €/as	-34,5	-37,1	0,0	-32,7	-30,9	1,9
Tulos €/as	-34,5	-37,1	0,0	-32,7	-30,9	1,9
Verorahoitusosuus	96,4 %	97,9 %	105,7 %	97,0 %	96,4 %	-0,6 %
Osuus toim.kuluista	0,7 %	0,7 %	2,0 %	0,6 %	0,6 %	0,0 %

1.1.3. Varhaiskasvatus (Tehtävä 27)

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Taija Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Laitilan varhaiskasvatus tarjoaa perheiden tarpeisiin vastaavia, monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja sekä esiopetusta. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita annetaan Apilaniityn ja Pähkinäpensaan, Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokodissa sekä kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Vuorohoito on keskitetty Apilaniityn päiväkotiin. Laitilan kaupungilla on käytössä myös palveluseteli, jota perheet voivat hakea yksityisen palveluntuottajan järjestämään varhaiskasvatukseen.

Lasten kotihoidontuki sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Pähkinäpensaän päiväkoti:

Pähkinäpensaän päiväkodissa toimii kahdeksan osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 140 lapselle. Pähkinäpensaän päiväkoti on muuttanut uuteen päiväkotirakennukseen toukokuussa 2020.

Apilaniityn päiväkoti.

Apilaniityn päiväkodissa toimii kahdeksan osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 160 lapselle. Apilaniityn päiväkotiin on keskitetty kaikki Laitilan kaupungin vuorohoito.

Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito:

Perhepäivähoitoon kuuluu kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokoti. Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokoti lopetti toimintansa 31.7.2024.

Palveluseteli

Palveluseteliä myönnetään harkinnanvaraisesti perheille, jotka sitä hakevat. Palvelusetelin käytön ennakointi on mahdotonta, koska siihen vaikuttaa vahvasti työllisyystilanne ja muu varhaiskasvatustarjonta. Laitilassa toimii kolme yksityistä perhepäivähoitajaa, jonka lisäksi palvelusetelituottaja päiväkotiteja on muissa lähikunnissa.

Kehittäminen

Laitilan kaupungin varhaiskasvatus valittiin Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joka kestää elokuusta 2021 toukokuuhun 2024. Kokeiluun voivat osallistua kaikki 2016 ja 2017 syntyneet lapset, jotka ovat kirjoilla otanta hetkenä Laitilassa. OKM on kompensoinut kokeilun kuluja kahdesta ensimmäisestä vuodesta.

Varhaiskasvatus on saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 58000€, joka kattaa 80% kuluista. Tämä on jatkohanke ja rahalla on palkattu lisäresurssia lapsiryhmiin.

Varhaiskasvatus on saanut OPH erityisavustuksen innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen varhaiskasvatuksessa vuosille 2023-25, 85230€, joka kattaa 90%

hankkeen kuluista. Hankerahalla palkataan digitutor 31.12.2025 asti ja tämän lisäksi varhaiskasvatukseen hankitaan digitaalisia välineitä ja sovelluksia.

Laitilan portin yksikkö on lopetettu ja Apilaniityn päiväkotiin perustettiin määräajalle 1.8.2023- 31.7.2024 ryhmä ja kaksi perhepäivähoitajaa rekrytoitiin samalle ajalle, jotta lapset saatiin sijoitettu varhaiskasvatukseen. Toinen perhepäivähoitaja lopetti työskentelyn kuitenkin ennen määräaikaisen työsuhteen loppumista. Vanhan pappilaan perustettiin tammikuussa 2024 päiväkoti lisääntyneen varhaiskasvatustarpeen takia. Vanhan pappilan päiväkoti toimi koko vuoden 2024 vanhassa pappilassa ja sen kulut on kirjattu Itäkulman ryhmäperhepäivähoidon kustannuspaikalle.

Varhaiskasvatuksen esimiesresurssia vahvistettiin siten, että molemmissa päiväkohteissa toimii päiväkodin johtaja, jonka lisäksi varhaiskasvatuksessa toimii varhaiskasvatuspäällikkö.

Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokoti lopetettiin 31.7.2024 ja lapset sijoitettiin olemassa oleviin varhaiskasvatusryhmiin. Vakituinen henkilöstö sijoitettiin päiväkoteihin olemassa oleviin vakansseihin.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tuloarvoja nostettiin 1.8.2024 alkaen. Tämä muutos vähensi vähensi varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuloja merkittävästi ja lisäsi kokonaan maksuttomassa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää.

SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Varhaiskasvatuksen tulot ovat toteutuneet hieman arvioitua suurempina, toteuman ollessa 102%. Tämä selittyy opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista. Hankerahoituksella palkattu henkilöstö nostaa myös varhaiskasvatuksen käyttökustannuksia. Varhaiskasvatusmaksuja on tullut ennakoitua vähemmän.

Varhaiskasvatuksen menot toteutuivat alle budjetoidun. Syitä tähän olivat Itäkulman ryhmäperhepäivähoidon lopettamista ei vähennetty talousarviosta -> säästöä palkoista.

Vakituisten viranhaltijoiden palkoissa säästöä, koska alkuvuosi 2024 mentiin ilman toista päiväkodin johtajaa.

Erilliskorvaukset vähentyneet, koska vuorohoito ollut vähempää.

Sisäistä ruokapalvelua laskutettu ennakoitua vähemmän.

Lasten hoidontukea on käytetty ennakoitua vähemmän. Tuen saajia oli keskimäärin 56.

Leasing vuokrat alle budjetoidun, koska digi-hankkeelta hankittu laitteita omaksi.

Palkkatiedoissa/ sivukuissa ennakoimattomia "tuloja"

Pph kulukorvaukset, kolme perhepäivähoitajaa määräaikaisesti siirretty muihin tehtäviin päiväkotiin.

HENKILÖSTÖ

Varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on onnistunut edellisvuosia paremmin, täyttämättömiä vakituksia vakansseja on yksi. Varhaiskasvatuslain muutoksen mukaisesti vuoteen 2030 mennessä ryhmien henkilökunnan tulee koostua kahdesta opettajasta ja yhdestä hoitajasta. Tästä syystä hoitajien vakansseja tulee eläköitymisten myötä muuttaa opettajien vakansseiksi

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	29	9	2
Varhaiskasvatuksen opettaja	23	3	1
Varhaiskasvatuksen erityisavustaja	9	3	1
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3		
S2-opettaja			
perhepäivähoitajat	9	1	
Perhepäivähoitajien varahoitaja			
Hanke Resurssihoitaja	2	2	
Digitutor	1	1	
Varhaiskasvatuspäällikkö	1		
Päiväkodin johtaja	2		
Ryhmäperhepäivähoitajat	2	1	
Resurssityöntekijä	2		

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

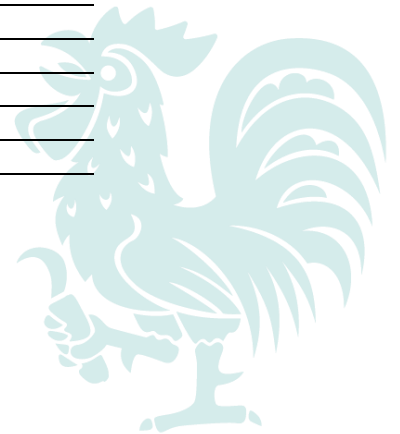
Varhaiskasvatuksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistyslautakunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi varhaiskasvatuksessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, asiakkaiden tulotietojen tarkastukset, irtaimiston tarkastukset yms.)

Varhaiskasvatuksessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän varhaiskasvatuksen opettajan saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin on haastavaa.

Muita riskitekijöitä varhaiskasvatuksessa ovat mm. yksintyöskentelevät perhepäivähoitajat, jotka ovat jatkuvasti valppaana ja vastuussa lapsiryhmästä. Perhepäivähoitajien työterveyshuollon käynnit on hankalasti järjestettävissä pitkien välimatkojen ja työaikojen takia.

Varhaiskasvatuksella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kunnan tarjoamat varhaiskasvatuspalvelut ovat kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä	Loma-aikoina varhaiskasvatus keskitetään	varhaiskasvatuksen bruttomenot/ hoitopäivä	Taloudentasapainottamishojelman mukaisesti toiminta keskitetään loma-aikoina jatkossa aina Apilaniityn päiväkotiin. Kesän sulku-aikaa pidennettiin kokeeksi kuudeksi viikoksi.
Mahdollisimman tehokas täyttö- ja käyttö	Tarkoituksenmukainen ryhmien täyttö Täyttö- ja käyttöprosentit mahdollisimman korkeaksi	hoitopäivien määrä/ hoitopaikka Täyttö- ja käyttöprosentit	päiväkodit täytetty ennakoidusti
Tarkoituksenmukaisesti toteutettu oppimisen tuki	Integroitu pienryhmä perustettu erityisen tuen tarpeeseen.	Tuen piirissä olevien lasten prosentuaalinen määrä	n 5%

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hiilijalanjäljen vähentäminen, kestävän kehityksen toimenpiteiden lisääminen	Kestävän kehityksen toimenpiteiden toimeenpano	Lukuvuosi- ja toimintasuunnitelmiin kirjatut kestävän kehityksen toimenpiteet	Ruokahävikin vähentäminen, kierrätys/ jätteen lajittelu, vedenkulutus
		Uudet kestävän kehityksen toimenpiteet	Monimuotoisuuden lisääminen

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolinen palvelutarjonta varhaiskasvatuksessa	Perhepäivähoitajien määrän vakiinnuttaminen	Perhepäivähoitajien määrän pysyminen vuoden 2023 tasolla	Syksyllä 2024 kotona-työskenteleviä perhepäivähoitajia 8
Hankkeiden kautta lisäresurssia henkilöstöön.	Uusia kasvatusta tukevia ja kehittäviä toimintamalleja pyritään kehittämään hankkeista saadulla rahoituksella. Lisähenkilöstöä hankkeiden ja avustusten mahdollistamana kehitys- ja tukityöhön.	Saavutettujen resurssien määrä 3htv. Uusien toimintamallien määrä	toteutunut

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Varhaiskasvatus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin palveluita ja henkilöstön osamista kehittämällä	Kehittämishankkeiden määrä	Työhyvinvointi, leikki- ja leikkiympäristöt Varhaiskasvatus digitalisaation edistäminen ja kehittäminen

Hyvinvoiva henkilöstö

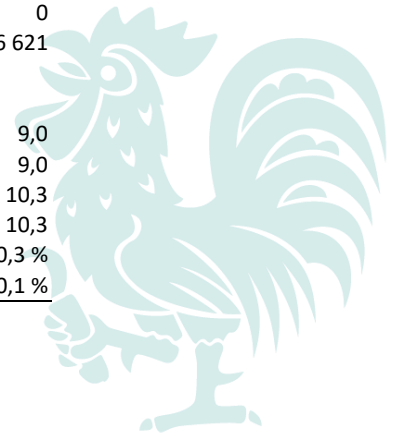
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Motivoitunut, osaava ja pysyvä henkilökunta	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutusten määrä	- Työhyvinvointikoulutukset x 2 syksyllä (kolmen kerran koulutus-sarja) -Aggressiivisen asiakkaan kohtaaminen -Keinot väkivaltaisen asiakkaan kohtaamiseen (Winnova) Itsemyötätunto- ja tiiminvoima koulutus
	kehityskeskustelut	joka toinen vuosi	toteutunut
Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen	Työhyvinvointikyselyt	Koettu työhyvinvointi toimenpiteet ja toimenpiteiden toteutuminen ja vaikuttavuus	Itsemyötätunto ja tiiminvoima koulutus keväällä. Syksyllä työhyvinvointikoulutussarja; Aiheina myönteisyys ja vahvuuksien voima sekä tunteet työssä ja arvostava kohtaaminen Henkilökunnan tiimi-ilat.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Palveluseteliä käyttävien määrä	11	12	15
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Apilaniityn päiväkotia / hoitopäivä	88	80	90
Varhaiskasvatuksen bruttomenot perhepäivähoitoa / hoitopäivä	80	80	96
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Pähkinäpensaan päiväkotia / hoitopäivä	86	80	79
Varhaiskasvatuksen bruttomenot ryhmäperhepäivähoito ja Vanhan pappilan päiväkotia/ hoitopäivä	79	90	91
Hoitopäivien määrä / Apilaniityn päiväkotia	26 797	25 000	27 176
Hoitopäivien määrä / perhepäivähoito	4 718	10 000	5 200
Hoitopäivien määrä / Pähkinäpensaan päiväkotia	24 180	25 000	30 103
Hoitopäivien määrä / ryhmäperhepäivähoito	5 320	1 500	1 757
Täyttöaste	115	100	123
Käyttöaste	79	80	82
Lasten hoidontuen saajat	56	80	62
Hoitopaikat / perhepäivähoito	31	50	34
Hoitopaikat / Apilaniityn päiväkotia	160	160	160
Hoitopaikat / Pähkinäpensaan päiväkotia	145	145	150
Hoitopaikat / ryhmäperhepäivähoito	12+30	12,0	12

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	798 213	482 535	0	482 535	492 747	10 212
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	798 213	482 535	0	482 535	492 747	10 212
Menot	-6 104 466	-6 313 993	382 116	-5 931 877	-5 933 522	-1 645
KL menot	-266 586	-361 015	0	-361 015	-282 962	78 053
Menot yht.	-6 371 052	-6 675 008	382 116	-6 292 892	-6 216 484	76 408
Toimintakate	-5 572 839	-6 192 473	382 116	-5 810 357	-5 723 737	86 620
Poistot	-82 197	-1 101	0	-1 101	-1 101	0
Netto	-5 655 036	-6 193 574	382 116	-5 811 458	-5 724 837	86 621
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-754,8	-790,1	0,0	-744,9	-735,9	9,0
Kokonaiskulut €/as	-764,5	-790,3	0,0	-745,0	-736,0	9,0
Toimintakate €/as	-660,2	-733,0	0,0	-687,8	-677,5	10,3
Tulos €/as	-669,9	-733,1	0,0	-687,9	-677,7	10,3
Verorahoitusosuus	87,6 %	92,8 %	100,0 %	92,3 %	92,1 %	-0,3 %
Osuus toim.kuluista	14,1 %	14,5 %	22,1 %	14,2 %	14,3 %	0,1 %

1.1.4. Perusopetus (Tehtävä 28)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Peruskoulut luovat mahdollisimman hyvät perusvalmiudet oppilaille jatko-opintoja varten sekä antavat elämässä tärkeitä tietoja, taitoja ja sosiaalisia valmiuksia vuorovaikutuksessa kodin ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilassa on lukuvuonna 2024-2025 seuraavat peruskoulut: Laitilan kyläkoulu, joka koostuu neljästä koulutalosta (luokat 1-6), Kappelimäen koulu (luokat 1-6, erityisen tuen luokkamuotoinen opetus 1-6, vaativa erityinen tuki ja toiminta-alueittain annettava opetus 1-9, valmistava opetus) ja Varppeen koulu (luokat 7-9, erityisen tuen luokkamuotoinen opetus 7-9 ja joustava perusopetus). Laitilan kyläkoulun, Itäkulman koulutalo, lakkautettiin 1.8.2024 alkaen.

Vuoden 2024 kevätlukukaudella perusopetukseen valmistavaa opetusta on annettu Kappelimäen koulun kahdessa ryhmässä. Syksystä 2024 valmistavaa opetusta on annettu yhdessä ryhmässä.

Valmistavasta opetuksesta siirtyi syksyllä 2023 perusopetukseen runsaat 40 oppilasta ja syksyllä 2024, 15 oppilasta. Perusopetukseen siirtyneiden oppilaiden opintoja on tuettu valtuuston myöntämän viiden lisäopettajan avulla lukuvuonna 2023-2024 ja kolmen lisäopettajan avulla lukuvuonna 2024-2025.

Syksystä 2024 alkaen valmistavaa opetusta annetaan Kappelimäen koulun yhdessä ryhmässä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan piirissä oli syyslukukauden 2024 päättyessä 90 lasta. Lapsimäärä on pysynyt melko tarkalleen samalla tasolla jo useamman vuoden. Toimipisteitä on ollut kolme (Myllymäen asuntola, Laineen talo ja SRK-koti). Vuodenvaihteessa 2024-2025 Myllymäen asuntolasta luovuttiin ja ko. ryhmän toiminta siirtyi Kappelimäen koululle.

Kaupungin peruskouluissa opiskeli vuonna 2024 erityisen tuen piirissä 111 oppilasta eli n. 11,6 % oppilaista, koko maan keskiarvon ollessa 10,5% (v. 2023). Tehostetun tuen piirissä oli 173 oppilasta eli n. 18 % oppilaista, kun koko maan keskiarvo oli 15% (v. 2023). Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevia oppilaita oli perusopetuksen oppilaista n. 30 %.

Vuonna 2024 Laitilassa perusopetuksen oppilaista 16,6 %:lla oli äidinkieli muu kuin suomi. Lapsia ja nuoria, joilla äidinkieli on jokin muu kuin suomi, oli Laitilassa yhteensä 159.

Tieto- ja viestintäteknologinen toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Prosessia laitteisiin ja tietoteknisen infrastruktuurin rakentamiseen liittyvien vastuiden määrittelymiseksi on työstyetty yhteistyössä teknisen toimen ja tietohallinnon kanssa. Kasvatus- ja opetussektorin TVT-strategia ja OPH:n mukainen, vuosiluokkaistettu digipolku

laadittiin vuonna 2024 vastaamaan valtakunnallisia digitaalisen osaamisen perusteita. TVT-strategian ja digipolun jalkauttaminen sekä kehittäminen ei kuitenkaan ole projekti, vaan jatkuva prosessi, joka jatkuu ja kehittyy jatkuvasti.

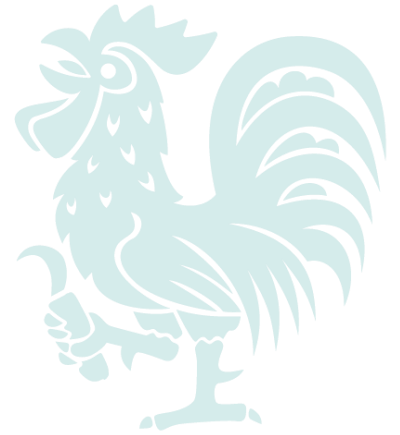
Uusi tuntijako (111/2023), B1-kielen opetussuunnitelman perusteet (2024) ja niiden mukaiset paikalliset opetussuunnitelmat otettiin vuosiluokkien 3–6 ja 7–9 osalta käyttöön 1.8.2024. Tuntijakouudistuksen myötä B1-kielen opetusta järjestään perusopetuksen aikana vähintään 7 vuosiviikkotuntia 1.8.2024 alkaen siten, että opetusta on

- vähintään kaksi vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 1-6
- kaksi vuosiviikkotuntia vuosiluokalla 7
- kolme vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 8-9

Laitilan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma päivitettiin vastamaan uutta tuntijakoa kesäkuussa 2024.

Oppilaskohtaisten kustannusten ilmoittamisessa on kirjattu kaikkien yksikköjen osalta kokonaiskustannukset oppilasta kohden sekä opetusresurssin kustannukset oppilasta kohden. Laitilassa muiden kuin henkilöstökustannusten osuus näyttäytyy verrattaen suurena. Erityisesti kiinteistökustannukset ovat korkeat verrattaessa esimerkiksi Varsinais-Suomen muihin kuntiin. Kustannusten tarkastelua ja mahdollisia tehostamistoimia on tehtävä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Pitkän aikavälin kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkosuunnitelma tulisi tehdä lähivuosina vastaamaan lapsi- ja oppilasmääräkehityksen, kiinteistöjen kunnon, palveluiden järjestämisen ja talouden kantokyvyn haasteisiin.

KOULUKOHTAISET MENOT / OPPILAS 2024										
	Oppilaita ka k ja s	Menot yhteensä 2023		Menot yhteensä 2024		Menot / oppilas 2023		Menot / oppilas 2024		
		kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus	
Kodjalan koulu	37	731 012,56 €	228 516,29 €	740 011,91 €	230 540,32 €	19 757,10 €	6 176,12 €	20 000,32 €	6 230,82 €	
Soukaisten koulu	52	600 109,11 €	241 455,43 €	595 577,35 €	260 464,09 €	11 540,56 €	4 643,37 €	11 453,41 €	5 008,92 €	
Suontaan koulu	34	746 116,77 €	226 764,39 €	696 421,20 €	208 409,27 €	21 944,61 €	6 669,54 €	20 482,98 €	6 129,68 €	
Untamalan koulu	44	699 165,04 €	237 589,30 €	727 369,37 €	268 740,62 €	15 890,11 €	5 399,76 €	16 531,12 €	6 107,74 €	
Laitilan kyläkoulu	167	2 776 403,48 €	934 325,41 €	2 759 379,83 €	968 154,30 €	16 625,17 €	5 594,76 €	16 523,23 €	5 797,33 €	
Kappelimäen koulu										
perusopetus	369	2 719 986,98 €	1 422 237,20 €	2 771 867,46 €	1 487 168,40 €	7 371,24 €	3 854,30 €	7 511,84 €	4 030,27 €	
erityisen tuen opetus	78	1 167 424,39 €	736 230,25 €	1 218 648,45 €	781 358,26 €	14 966,98 €	9 438,85 €	15 623,70 €	10 017,41 €	
vaativan erityisen tuen opetus	15	619 225,48 €	470 140,71 €	559 367,01 €	443 290,22 €	41 281,70 €	31 342,71 €	37 291,13 €	29 552,68 €	
Varpeen koulu										
perusopetus	308	3 908 455,39 €	2 189 691,10 €	4 224 867,11 €	2 279 136,40 €	12 689,79 €	7 109,39 €	13 717,10 €	7 399,79 €	
erityisen tuen opetus	26	444 842,84 €	282 954,62 €	454 525,08 €	290 438,42 €	17 109,34 €	10 882,87 €	17 481,73 €	11 170,71 €	

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTYMISEEN

Perusopetuksen toimintatuotot toteutuivat arvioidusti, toteuman ollessa 103,7%. Myös perusopetuksen toimintakulut toteutuivat arvioidusti, toteuman ollessa 96,6%. Vuonna 2024 perusopetuksen toimintakate oli 95,3%. Talousarvio toteutui suunnitellusti.

HENKILÖSTÖ:

Henkilöstössä tapahtui joitakin muutoksia aiempiin vuosiin verrattuna. Laitilan kyläkoulun ja Varppeen koulun rehtoriviroissa tapahtui henkilövaihdokset syksyn 2024 aikana. Lisäksi Laitilan kyläkoulun, Itäkulman koulutalon lakkautuksesta johtuen vakituisia opettajia siirrettiin muihin yksiköihin työskentelemään.

Vuodelle 2024 valtuuston myöntämällä, määräaikaisella rahoituksella tuettiin monikielisten lasten koulunkäyntiä resurssi-, S2- ja valmistavan opetuksen keinoin keväällä 2024 yhteensä viidellä henkilötyövuodella ja syksyllä 2024 yhteensä kolmella henkilötyövuodella.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Rehtori	3		
Apulaisrehtori	1		
Koulu sihteeri	2		
Luokanopettaja	30	2	
Erytysluokanopettaja	14	3	
Erytysopettaja	5	1	
Lehtori	22	3	
Lehtori, perusopetuksen ja lukion yhteinen	6	1	
Päätoiminen tuntiopettaja	5	1	
Sijaispoolin opettaja	2	1	
Päätoiminen tuntiopettaja, yhteinen vaka+po (s2)	2	1	
Koulunkäynnin sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	33	12	33
Sijaispoolin koulunkäynnin-ohjaaja	1		1
Erytysnuorisotyöntekijä	1		
Valmistavan luokan opettaja	1	1	
Valmistavan luokan ohjaaja	0		

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi esimiehet suorittavat säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, KVTES-työntekijöiden työaikojen tarkastus, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta).

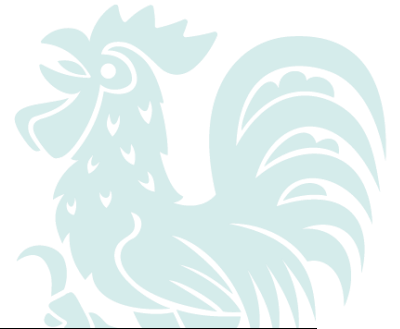
Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan. Sitä päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Merkittävimmät riskit liittyivät talouden heikkeneviin näkymiin, oppilasmäärän laskuun ja

kiinteistöjen kuntoon. Perusopetuksen järjestämisen tehostamista ja talouden kantokykyä tulee tarkastella ennakoivasti.

Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin määräaikaisiin vakansseihin on ajoittain haastavaa. Lisäksi nopeasti muuttuvat henkilöstötilanteet aiheuttavat ajoittain haasteita opetuksen järjestämiselle. Ennaltaehkäisevään työhön resurssointi pienentää oppilaiden syrjäytymisen riskejä.

Kasvatukseen ja opetukseen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty. Henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta sekä koulutusta väkivalta- ja uhkatilanteisiin.

Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tarkoituksenmukaisesti toteutettu oppimisen tuki	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.	Joustavan alkuopetuksen sekä joustavan perusopetuksen oppilasmäärä suhteessa hakeneisiin.	Joustavaan alkuopetukseen syksyllä 2024 oli 15 hakijaa 91:stä. Pienryhmän suositeltu maksimikoko on 10 oppilasta. Enemmän tukea tarvitsevien oppilaiden määrä vaihtelee vuosittain 10-20 välillä.
		Joustavassa alkuopetuksessa aloitaneiden oppilaiden määrä yleisopetuksen kolmannelle vuosiluokalla siirryttäessä.	Joustavan alkuopetuksen lv. 22-23 aloittaneista 18 oppilaasta 7 on siirtynyt yleisopetuksen luokkaan, 9 oppilasta jatkaa pienryhmässä ja 2 oppilasta siirtyy Toimelaan (vaativa erityisopetus). Varpeen koulun joustavan perusopetuksen ryhmässä aloitti syksyllä 2024 seitsemän oppilasta. Joustavan perusopetusryhmän lisäksi koulussa oli vuoden 2024 lopussa kolme pienryhmää.
		Joustavasta perusopetuksesta valmistuneiden oppilaiden määrä.	

Kestävät ryhmäkoot ja opetusryhmien joustava muodostaminen	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet.	12–24 oppilasta	Kyläkoulussa ryhmäkoot 9-18 oppilasta. Kahdessa opetusryhmässä on kolmen vuosi- luokan oppilaita.
			KM: Kahdessa ryhmässä ryhmäkoko on 26 oppilasta, yhdessä 25; muut ryhmät kooltaan tavoitteen mukaisia. Luokkakoko ka. 21,1 opp.
			Varpeen koulussa ryhmien koossa on jonkun verran vaihtelua. Ryhmät ovat kuitenkin kooltaan tavoitteen mukaisia.
Tilojen täyttö- ja käyttöaste mahdollisimman korkeaksi	Toteutetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa tilojen käyttöasteen nostamiseksi.	Tilojen käyttöaste	Kyläkoulu: Koulupäivien aikaan tilat ovat tehokkaasti käytössä lukuunottamatta Suontaan "alataloa", jossa joinain päivinä käyttöä vain liikunta- ja ruokailutiloissa sekä Untamalan vanhaa koulua, jossa muutama tunti viikossa käsityön opetusta.
			KM: Päivisin tilojen käyttöaste on pieniä hetkiä lukuun ottamatta 100%. Iltaisin tiloja käyttävät Vakkaopisto, harrastepiirit- ja seurat sekä yksityiset tilojen vuokraajat. Liikuntasalin, musiikkiluokan, käsityö- ja kotitalouslukki- en käyttöaste iltaisin on korkea.
			Varpee: Koulupäivien aikana käytännössä kaikki luokkatilat ovat käytössä. Syksyllä 2024 käytössä oli lisäksi väistötiloja lukion puolelta, jäähallilta ja urheilutalolta.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yksiköiden kestävän kehityksen toimintamallien tehostaminen	Kestävän kehityksen toimeenpano.	Lukuvuosisuunnitelmiin kirjatut kestävän kehityksen toimenpiteet	Kyläkoulu: Toimintatapoja kehitetään kestävän kehityksen suuntaiseksi edelleen ja toteutuvat suunnitellusti. Monialaisissa kokonaisuuksissa on huomioitu tätä tavoitetta yksittäisillä koulutaloilla. Kappelimäen koulussa toimenpiteet on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan ja toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Varpeen koulussa toimenpiteet on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan ja toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti.

Kokonaan uudet kestävän kehityksen toimenpiteet

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hankkeiden kautta lisäresursseja henkilöstöön.	Uusia opetusta tukevia ja kehittäviä toimintamalleja pyritään kehittämään hankkeista saadulla rahoituksella. Lisähenkilöstöä hankkeiden ja avustusten mahdollistamana kehitys- ja tukityöhön.	Saavutettujen resurssien määrä. Tavoitetaso 6 htv. Uusien toimintamallien määrä.	Kyläkoulussa n.1,5 htv tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen järjestämiseen on toteutettu hankerahoitteisesti. Kappelimäen koulussa resurssiopettaja ja -ohjaaja. Varpeessa resurssiopettaja 23 vvt ja ukrainan kielinen ohjaaja 5vvt.
		Koulunkäynninohjaaja nepsyvalmentajana -> kokemukset saadusta tuesta, miten vaikuttanut luokkatyöskentelyyn	Toteutunut. Kokemukset olleet erittäin hyvät. Toimintaa jatketaan.
		Laaja-alaisen erityisopetuksen järjestelyt alakoulujen välillä. Kokemukset lukuvuoden 2023-2024 ajalta.	Kappelimäessä ja kyläkoulussa omat laaja-alaiset erityisopettajat. Järjestelystä on saatu hyviä kokemuksia tuen kohdentamisen ja jatkuvuuden suhteen.

Monipuoliset perusopetus- palvelut.	Tarkoituksenmukaisten perus- opetuksen palvelukokonai- suuksien ylläpitäminen ja ke- hittäminen. Vaikuttavuuden seuraaminen.	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä	Valmistavasta opetuk- sesta perusopetukseen siirtyneiden oppilaiden määrä ja tuen tarve on suuri. Resurssi on mi- toitettu hyvin vastaa- maan tuen tarvetta.
		Uusien toimintamallien kehittämi- nen	-
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Perusopetus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin pal- veluita ja henkilöstön osaa- mista kehittämällä.	Kehittämishankkeiden määrä	Toteutunut, mm. Laiti- lan kyläkoulun opetta- jaresurssin käyttämi- nen joustavasti koulu- talojen välillä
Mukautumiskyky tulevai- suuden ja yhteiskunnan muutoksiin.	Palveluverkon ja opetuksen järjestämisen kehittäminen muuttuneita tarpeita vastaa- vaksi	Tavoitetasona opetussuunnitelman mukainen, kustannustehokas ja yk- silön tarpeita huomioivan opetu- sen järjestäminen	Toteutunut.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön osaamisen ke- hittäminen	Koulutetaan aktiivisesti henki- löstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutuksen määrä	Varppee: syksyllä 2024 osa henkilöstöstä on osallistunut EA-kurs- seille ensiaputaitojen päivittämiseksi KM: Henkilöstö on osallistunut virkaehto- sopimukseen kuuluvien koulutusten lisäksi ko- kopäivän täydennys- koulutukseen yhteensä 19 htp:n verran. Lisäksi osa henkilöstöstä on aktiivisesti osallistunut osapäivän koulutuksiin. Kyläkoulu: Henkilöstö on osallistunut virkaeh- tosopimusten mukai- siin täydennyskoulu- tuksiin ja lisäksi yksit- täisiä työntekijöitä on osallistunut koulutus- ja kehitystoimintaan.
Esihenkilöstön työkuor- man ja hyvinvoinnin posi- tiivinen hallinta	Ketterät hallinnon järjestelyt, työaika-suunnitelman laatimi- nen.	Työaika-suunnitelman toteutuminen Työajan riittävyyden arviointi	Ei toteutunut.

Työajanseurantaa tehdään jatkuvana seuranta- ja tarvittaessa työkuormaa tarkastellaan yksilökohtaisissa keskusteluissa.

Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen	Tavoitteellinen hyvinvoinnin kehittämistyö yksiköissä.	Työhyvinvointikyselyt	Toteutunut.
	Varhaiset toimet ja reagointi työhyvinvointikyselyihin sekä sairauspoissaoloihin.	Toimenpiteiden vaikuttavuus, vuosittaisten tulosten vertailu.	Toteutunut. Vuosittain yksiköissä asetetaan tavoitteet kehittämiselle työhyvinvointikyselyn ja sairauspoissaolotilastojen perusteella. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Oppilasmäärä (luokat 1-9)	987	996	980
Toimintakulut/oppilas	12 462	14 529	12 717
Tuntia/oppilas	73	73	69
Oppilaita/päätoiminen opettaja	11	11	25

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 007 237	830 846	250 000	1 080 846	1 120 476	39 630
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 007 237	830 846	250 000	1 080 846	1 120 476	39 630
Menot	-13 836 775	-14 203 908	257 043	-13 946 865	-13 471 317	475 548
KL menot	-518 226	-669 994	0	-669 994	-553 016	116 978
Menot yht.	-14 355 002	-14 873 902	257 043	-14 616 859	-14 024 333	592 526
Toimintakate	-13 347 764	-14 043 056	507 043	-13 536 013	-12 903 857	632 156
Poistot	-99 699	-140 322	0	-140 322	-131 636	8 686
Netto	-13 447 463	-14 183 378	507 043	-13 676 335	-13 035 494	640 841
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 700,6	-1 760,6	0,0	-1 730,2	-1 660,1	70,1
Kokonaiskulut €/as	-1 712,4	-1 777,3	0,0	-1 746,8	-1 675,7	71,2
Toimintakate €/as	-1 581,3	-1 662,3	0,0	-1 602,3	-1 527,4	74,8
Tulos €/as	-1 593,1	-1 678,9	0,0	-1 618,9	-1 543,0	75,9
Verorahoitusosuus	93,0 %	94,5 %	197,3 %	92,7 %	92,1 %	-0,6 %
Osuus toim.kuluista	31,7 %	32,3 %	14,9 %	32,9 %	32,2 %	-0,8 %

1.1.5. Lukio-opetus (Tehtävä 29)

Vastuuhenkilö: lukion rehtori Kimmo Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Lukio tarjoaa perusopetuksensa päättäneille nuorille laaja-alaista yleissivistävää koulutusta. Se antaa riittävät valmiudet lukion oppimääriin perustuviin jatko-opintoihin. Tavoitteena on tarjota laitilalaisille perusopetuksen päättäneille oppilaille houkutteleva ja tasokas toisen asteen oppilaitos.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Lukio toimii perusopetuksen opetuksen 7-9-vuosiluokkien kanssa samassa kiinteistössä ja kiinteässä yhteistyössä.

Opiskelijahuolto-opetussuunnitelman mukaan opiskelijahuoltopalvelut kuuluvat myös toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille. Lukiolle on nimetty opiskelukuraattori ja –psykologi. Opiskeluterveydenhoitajan palvelut ovat myös käytettävissä. Laitilan lukion opiskeluhuoltosuunnitelmaan on kirjattu tietoja opiskeluhuollon toimintatavoista lukiossa. Henkilöstö on hyvinvointialueen palveluksessa.

Voimassaoleva lukiolaki pyrkii vahvistamaan lukioiden vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona. Lailla pyritään samoin tukemaan sujuvaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle sekä vahvistamaan koulutuksen laatua ja oppimistuloksia.

Ohjausvelvoitteita, oppimisen tukea (muun muassa oikeus erityisopetukseen) ja korkeakouluyhteistyötä koskevat velvoitteet astuivat voimaan elokuussa 2021 uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton myötä. Opetussuunnitelma on muuttanut myös käytettyä termistöä, kun kurssien tilalle ovat tulleet moduulit, opintojaksot ja –pisteet. 1.8.2024 alkaen koko lukio oli uuden opetussuunnitelman piirissä, kun viimeiset vanhan opetussuunnitelman mukaan opiskelleet valmistuivat keväällä 2024.

Opetusvelvollisuuden laajenemisen myötä lukio on ollut maksuton kaikille opiskelijoille 1.8.2024 alkaen. Aikaisemmin Laitilan lukio tuki opiskelijoiden tietokone- ja oppimateriaalihankintoja, joten muutos Laitilassa ei ollut taloudellisesti niin merkittävä kuin paikkakunnilla, joissa tukea ei annettu. Lisäksi opiskelijoista maksettavaa valti-onosuutta on nostettu kompensoimaan lisääntyneitä kustannuksia.

Laitilan lukio pyrkii olemaan seutukunnallisessa ja/tai maakunnallisessa yhteistyössä aktiivinen mm. lukioiden korkeakouluyhteistyötä koskevien aloitteiden yhteydessä. Laitilan lukio on aktiivisesti mukana Turun seudun toisen asteen etä- ja verkko-opetusrenkaassa (etarengas.fi). Lukio toimii aktiivisesti pienten alle 150 opiskelijan lukioiden Suomen lähilukioyhdistyksessä. Lukion oppimisen tuen Tuki toimivaksi yhdessä –hankkeen puitteissa on tehty yhteistyötä Uudenkaupungin lukion ja Turun yliopiston kanssa. Lukion on myös mukana Porin koordinoimassa Tietue-hankkeessa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Lukiokoulutuksen kannalta merkittävämmät poikkeamat liittyvät Tuki toimivaksi yhdessä -hankkeeseen, jota ei ehditty vuoden 2024 talousarvion valmistelussa vielä huomioida. Hanke lisäsi toimintatuloja vuoden aikana (huomioitu lisätalousarviossa) saadun valtionavustuksen myötä. Toisaalta saman hankkeen vuoksi myös palkkame-not kasvoivat ennakoidusta. Toisen merkittävän poikkeaman aiheuttivat sisäiset

vuokrat, joita perittiin selvästi budjetoitua enemmän painaen koko tilikauden tuloista.

HENKILÖSTÖ

Opetushenkilökunta: Lukiossa on rehtorin ja kahdeksan lehtorin virkaa sekä kulloinkin tarvittava määrä tuntiopettajia. Varppeen koulun kanssa yhteisiä lehtorin virkoja 5: kaksi liikunnan lehtoria, musiikin lehtori, kuvataiteen lehtori sekä matematiikan ja tietotekniikan lehtori. Lukuvuonna 2024-2025 saksan opetus on järjestetty tuntiope-
tuksena Varppeen koulun henkilöstön osaamista hyödyntäen.

Muu henkilökunta: toimistos sihteeri, joka on ollut kesäkuusta 2024 alkaen yhteinen musiikkiopiston kanssa (50%-50%). Ruokahuollosta vastaa Varppeen keskuskeittiö. Kiinteistöön liittyvät palvelut hoitaa kaupungin tekninen toimi.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIIT- TÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma on tiedotettu säännöllisesti. Lisäksi lukion rehtori on suorittanut säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastuksia, laskutusten tarkastus, opiskelijahuollollisten toimenpiteiden toteutumisen seuranta, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta jne.).

Sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin, ei lukiossa ole toistaiseksi ollut ongelma.

Ennaltaehkäisevään työhön ja opiskelijahuoltoon panostaminen pienentää syrjäytymisen riskejä. Sivistystoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty; henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta ja poistumis- sekä sisäänsuojautumisharjoitukset on pidetty suunnitellun mukaisesti syksyllä 2024. Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus ovat keskeisiä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan sekä henkilökunnan, opiskelijoiden että huoltajienkin suuntaan. Riittävän opiskelijamäärän aloittaminen vuosittain lukiokoulutuksessa takaa monipuolisen opintotarjonnan toteutumisen ja sitä kautta edelleen lukion houkuttelevuuden lisääntymisen toisen asteen opiskelupaikkaa miettivien nuorten silmissä. Uusia lukiolaisia aloitti elokuussa 2024 yhteensä 37.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kestävät ryhmäkoot ja opetusryhmien joustava muodostaminen	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet.	Lukion opetusryhmän keskikoko pakollisilla opintojaksoilla 20, valinnaisilla 15	Toteutunut tavoitteen mukaan
Lukion opiskelijamäärän turvaaminen	Lukion vetovoiman turvaaminen markkinoinnilla ja sidosryhmäyhteistyöllä	Lukion opiskelijamäärä 120 1.8.2024 Montako prosenttia ikäluokasta hakeutuu lukioon? Montako prosenttia lukioon hakeutuvista hakeutuu Laitilan lukioon?	Lukion opiskelijamäärä oli tavoitteen mukainen. Ikäluokasta noin 50 % hakeutui lukioon, heistä lähes 75 % Laitilan lukioon.
Tilojen täyttö- ja käyttöaste mahdollisimman korkeaksi	Toteutetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa tilojen käyttöasteen nostamiseksi.	Tilojen käyttöaste	Tilojen käyttöaste ollut riittävä, koska Varpeen koulun opetusta ollut lukion tiloissa

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yksiköiden kestävän kehityksen toimien tehostaminen	Kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpano.	Lukuvuosisuunnitelmiin kirjatut kestävän kehityksen toimenpiteet Kokonaan uudet kestävän kehityksen toimenpiteet.	Toteutunut tavoitteiden mukaan, oppimateriaalien kierrätystä pystytty tehostamaan

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukio tarjoaa opiskelijoilleen riittävät valmiudet jatko-opintoihin hakeutumiseen	Opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen tason turvaaminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset: vähintään valtakunnallinen keskitaso	Toteutunut tavoitteen mukaisesti vuonna 2024.
	Varmistetaan riittävä resursointi sekä opetukseen (tunti-kehys) että opinto-ohjaukseen	Tavoitetaan lukiolain mukaisesti kaikki lukion jälkeistä opinto-ohjaukselta tarvitsevat (oman lukion opiskelijat), seuranta syyskuussa	Lukion lähettänyt kyselyn, vastausprosentti on jäänyt valitettavan alhaiseksi. Uusia mitaamisen tapoja em. syystä suunnitteilla
Sidosryhmäyhteistyön lisääminen	Yhteistyö muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa	Opiskelijoilla opintojaksoja myös lukion ulkopuolella, esimerkiksi etäopiskeluna	Aktiivinen toiminta Turun seudun etäenkaan kehittämisessä, yliopistojen esittely- ja johdantokursseja hyväksytty osaksi lukio-opintoja

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukiokoulutus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin palveluita ja henkilöstön osamista kehittämällä.	Kehittämishankkeiden määrä	Erasmus+ yhdessä Varpeen koulun kanssa Oppimisen tuen kehittäminen Tuki toimivaksi yhdessä -hankkeessa

			Tietue-hankeeseen osallistuminen
			Mukautumiskyky lainsäädännön, opetussuunnitelmien ja yhteiskunnan muutoksiin.
			Oppimisen tuen kehittäminen painopisteena Varautuminen S2-opiskelijoiden määrän kasvuun
Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutuksen määrä	Henkilökunta osallistunut koulutuksiin, muun muassa etärenkaan koulutus 5/2024 ja oppimisen tukeen liittyvä koulutus kevätlukukaudella 2024
Esi- ja hallintohenkilöstön työkuorman ja hyvinvoinnin positiivinen hallinta	Ketterät hallinnon järjestelyt, työaika-suunnitelman laatiminen.	Työaika-suunnitelman toteutuminen	Työaika ylittynyt, mutta maltillisesti, toimisto-sihteerin ja rehtorin keskinäisiä tehtäviä järjestelty
		Työajan riittävyyden arviointi	Ks. yllä.
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen	Tavoitteellinen hyvinvoinnin kehittämistyö yksiköissä.	Työhyvinvointikysely	Työhyvinvointikysely tehty keväällä 2024
Varhaiset toimet ja reagointi työhyvinvointikyselyihin		Toimenpiteiden vaikuttavuus, vuositaitosten tulosten vertailu	Palautekeskustelu hyvinvointikyselystä, palautteen perusteella muun muassa uusien työntekijöiden perehdytystä kehitetty

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Lukion aloittavien määrä (%) / ikäluokka	40 %	45 %	45 %
Toimintakulut, €/opiskelija	12 062	11 933	12 009
Oppilasmäärä	117	120	114
Oppilaita/päätoiminen opettaja	14,6	15,0	14,3
Kursseja/oppilas	2,0	1,6	1,6

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	27 490	9 777	19 000	28 777	31 054	2 277
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	27 490	9 777	19 000	28 777	31 054	2 277
Menot	-1 390 587	-1 420 093	21 202	-1 398 891	-1 434 047	-35 156
KL menot	-55 195	-71 580	0	-71 580	-64 274	7 306
Menot yht.	-1 445 782	-1 491 673	21 202	-1 470 471	-1 498 320	-27 849
Toimintakate	-1 418 292	-1 481 896	40 202	-1 441 694	-1 467 266	-25 572
Poistot	-4 947	-13 834	0	-13 834	-13 834	0
Netto	-1 423 239	-1 495 730	40 202	-1 455 528	-1 481 100	-25 572

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-171,3	-176,6	0,0	-174,1	-177,4	-3,3
Kokonaiskulut €/as	-171,9	-178,2	0,0	-175,7	-179,0	-3,3
Toimintakate €/as	-168,0	-175,4	0,0	-170,7	-173,7	-3,0
Tulos €/as	-168,6	-177,1	0,0	-172,3	-175,3	-3,0
Verorahoitusosuus	98,1 %	99,4 %	189,6 %	98,1 %	97,9 %	-0,1 %
Osuus toim.kuluista	3,2 %	3,2 %	1,2 %	3,3 %	3,4 %	0,1 %

1.1.6. Kirjastotoimi (Tehtävä 35)

Vastuuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja Päivi Salminen

TOIMINNAN KUVAUS

Kirjastolaki velvoittaa kunnan järjestämään yleisen kirjaston palvelut. Laitilan kaupungin kirjastotoimeen kuuluvat pääkirjasto ja kirjastoauto. Laitilan kaupunginkirjasto kuuluu Vaski-kirjastojen muodostamaan kirjastojen yhteistoimintakimppaan ja Turun alueellisen kehittämiskirjaston toiminta-alueeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kirjaston palveluaika on maanantaista perjantaihin klo 10–19. Aattopäivinä kirjasto palvelee klo 10–15. Palveluaikojen ulkopuolella kirjastoa voi käyttää omatoimisesti joka päivä klo 7.00-22.00.

Kirjasto nosti esille Laitilan monikulttuurisuutta ja monikielisyyttä Laitilan kuukauden kieli -tapahtumissa, joissa esiteltiin joka kuukausi jokin Laitilassa puhuttu kieli. Esitellyt kielet olivat romania, tagalog, latvia, vietnam, tigrinja, puola, viro, thai, turkki, kannada ja espanja. Tapahtumien tavoitteena oli lisätä laitilalaisten tietoisuutta oman kunnan monikulttuurisuudesta. Tapahtumat keräsivät positiivista huomiota myös Laitilan ulkopuolella.

Kirjasto pyrkii vaikuttamaan kulutustottumuksiin tarjoamalla lainattavaksi satunnaisesti käytettäviä hyötyesineitä. Kirjaston kokoelmaan hankittiin asiakaspalautteen pohjautuen ompelukone, akkuporakone, luistimia, verenpainemittari sekä lautapelejä.

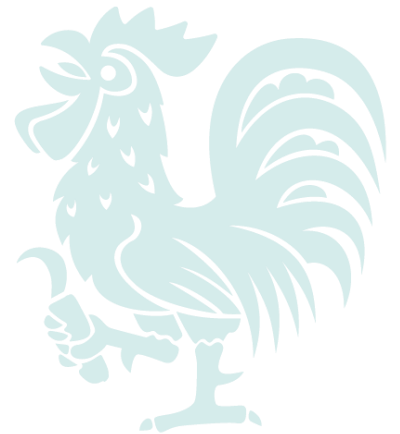
Kirjastossa on asiakkaille tiloja etätyöskentelyyn ja opiskeluun. Kirjaston lehtisälissä sekä tutkijanhuoneessa olevia tiloja alettiin uudistaa loppuvuodesta 2024. Erillisestä sanomalehtihyllystä luovuttiin, sanomalehdet siirrettiin lehtisalin kaappeihin ja tilaan hankittiin kalusteita. Uudistus vastaa asiakkaiden palveluntarpeeseen, sillä asiakkaat kaipaavat kirjastolta tiloja, joissa voi työskennellä oman laitteen ääressä. Uudistuksella parannetaan myös ergonomiaa. Kalusteiden toimitus siirtyi alkuvuoteen 2025. Varattu aineisto siirrettiin lehtisalista kirjastosalin puolelle, jotta voitiin vähentää liikettä lehtisälissä ja lisätä näin luku- ja etätyörauhaa.

Myös kirjastosälissä uudistettiin aineiston sijoittelua ja päivitettiin hyllyopasteita. Lastenosaston hyllyopasteita uudistettiin asiakaslähtöisesti, sillä päiväkotiryhmä osallistui opasteiden suunnitteluun. Kirjaston kokous- ja koulutustila Monikko-salin esitystekniikkaa uudistettiin.

Kirjastoauton reittiä tiivistettiin syksyllä 2024. Uudessa reitissä lisättiin iltapysäkkien määrää. Vähäisellä käytöllä olleita pysäkkejä jätettiin pois reitiltä.

Kuntien yhteinen e-kirjasto avattiin käyttöön keväällä 2024. Sen valikoimissa on e-kirjoja, e-äänikirjoja ja e-aikakauslehtiä, joten näitä ei ole enää tarve hankkia Vaski-kirjastojen omiin valikoimiin. Kuntien yhteisen e-kirjaston kustannus on 0,70e/kunnan asukas.

Vaski-kirjastoissa valmisteltiin kokeilua, jossa elokuva-aineisto jää hyllyyn siihen Vaski-kirjastoon, johon se palautetaan. Kokeilun tavoitteena on vähentää turhaa aineiston kuljettamista ja tuoda vaihtelua kirjastojen valikoimaan. Kokeilun on tarkoitus alkaa vuoden 2025 alusta. Vastaavanlaista on aiemmin kokeiltu cd-musiikkia-aineistossa ja tästä on saatu positiivisia kokemuksia.

Kirjasto teki yhteistyötä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, Winnovan, Vakka-opiston, musiikkiopiston, nuorisotoimen, liikuntatoimen, kulttuuritoimen, ikäihmisten palveluiden sekä yhdistysten kanssa.

Perusopetuksen oppilaat kävivät tutustumassa kirjastoon kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Varhaiskasvatuksen kanssa toteutettiin kirjaston ja varhaiskasvatuksen yhteistyösuunnitelmaa.

Nuorisotoimen kanssa jatkettiin pop up -kirjastotoimintaa, jossa kirjastonhoitaja on säännöllisesti Nuokkarilla mukanaan nuorille sopivaa aineistoa. Pop up -kirjastossa voi lainata ja saada lukuvinkkejä. Samalla kirjastonhoitaja tulee tutuksi nuorille. Nuorisotoimen kanssa järjestettiin Varpeen koulun oppilaille ystävänpäiväntapahtuma.

Lukukoira Lydia kävi säännöllisesti kuuntelemassa lukijoita. Kustaa Hiekka -kulttuuriviikolla Pikkulin Laululeikki-show esiintyi päiväkotiryhmille kirjastossa. 4H-yhdistyksen kanssa kokeiltiin lasten kirjakerhotoimintaa. Lisäksi lasten kirjakerhotoimintaa kokeiltiin vapaaehtoisten järjestämänä koulujen kesäloma-aikana. Satuhetkiä pidettiin myös ukrainan kielellä. Kirsi Kunnas 100-juhlavuoden kunniaksi kirjastoon saatiin kulttuurikeskus PiiPoon toteuttama Hetken runo -olohuone, jossa osallistujat pääsivät tekemään runoja.

Kirjasto järjesti yhdessä Vakka-opiston kanssa kaksi kirjailijavierailua kirjastossa. Kulttuuritoimen kanssa järjestettiin joululauluhetki kirjastoauton mukana. Musiikkiopisto järjesti kaksi oppilaskonserttia kirjastossa. Kirjasto oli mukana ikäihmisten palvelujen järjestämässä Varttuneen väen -viikon tapahtumasarjassa. Kirjastonhoitaja piti lukuhetkiä Monipalvelukeskus Palkkeessa ja esitteli kirjaston palveluita seurakunnan ryhmille. Kustaan päivänä järjestettiin lukupicnic sekä aikuisille että lapsille kirjaston pihalla. Kirjaston Novellikouku-tapahtumissa neulottiin hyväntekeväisyyteen novelleja ja muita tekstejä kuunnellen. Lisäksi kirjastossa kuultiin ammattijärjestäjän luento kiertotaloudesta ja pidettiin runoilta sekä kaksi kirjanjulkistamistilaisuutta.

Laitilan kaupunki ja Pyhärannan kunta valmistelivat sopimusta, jossa Laitilan kaupunki hoitaa Pyhärannan kunnan kirjastopalvelut. Sopimus eteni päätöksentekoon loppuvuodesta 2024 ja astuu voimaan 1.2.2025.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Toimintatuottojen toteuma oli 129,8%. Toteuma johtuu saadusta hankerahoituksesta. Toimintakulujen toteuma oli 89,9%. Toimintakulut ovat alittuneet aineissa ja tarvikkeissa sekä muissa toimintakuluissa, kuten leasingvuokrissa, ATK-laitteiden menoissa, aineiston hankinnassa, kalustossa sekä palkkakuluissa ja sisäisissä vuokrissa.

HENKILÖSTÖ

Laitilan kaupunginkirjaston vakinaisen henkilökunnan määrässä ei tapahtunut muutoksia. Vuoden aikana kirjastossa työskenteli kaksi työkokeilijaa, kaksi kesätyöntekijää, kaksi tet-harjoittelijaa, yksi Winnovan opiskelija opintoihin liittyvässä harjoittelussa sekä yksi Arffmanin suomen kielen harjoittelijaa maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen kieliharjoittelussa.

Kirjastotoimenjoh- taja	1
Kirjastonhoitaja	2
Kirjastovirkailija	3

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIIT- TÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti nou-
dattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan
valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävää.

Kirjastopalvelussa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittä-
vyys ja henkilökunnan jaksaminen. Henkilökunnan jaksamisen tueksi järjestettiin
tyhy-päivä, jossa saatiin koulutusta työyhteisötaitoihin. Palaverikäytäntöjä on kehi-
tetty keskustelempaan suuntaan ja kehittäminen jatkuu edelleen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolisemmat tapah- tumat yhdessä	Lisätään toimialojen välistä yhteistyötä	Yhteistyötapahtumien määrä	Tapahtumia järjestettiin yhdessä nuorisotoimen, kulttuuritoimen, Vakka- opiston ja Vakka-Suomen musiikkiopiston kanssa.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kulutustottumuksiin vai- kuttaminen	Lisätään lainattavien esinei- den määrää	Lainattavien esineiden määrä	Toteutui suunnitellusti.
Ilmastoystävällisempi kir- jastoautopalvelu	Optimoidaan reitti- aikataulu	Reittikilometrien muutos	Toteutui suunnitellusti. Reitti lyheni 83 km.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuoliset tapahtumat	Tarjotaan satutuokioita, ohjat- tuja kirjastokäyntejä ja kirja- vinkkausta sekä lasten ja nuor- ten tapahtumia	Tapahtumien määrä	41 ohjattua kirjastokäyntiä ja kirjavinkkausta, 20 satuhetkeä, 11 pop up -kirjastoa, 8 lukukoiran vierailua, 4 muuta tapahtumaa Yhteensä 84 tapahtumaa
	Tarjotaan monipuolisia tapah- tumia ja kirjaston palveluiden esittelytilaisuuksia työikäisille, ikäihmisille, erityisryhmille ja kotoutujille	Tapahtumien määrä	8 Novellikoukku-tapahtu- maa, 37 kirjastonhoitajan luku- hetkeä ja kirjaesittelyä Palkkeessa ja Karvinkarta- nossa, 11 Laitilan kuukauden kieli- -tapahtumaa 10 muuta tapahtumaa. Yhteensä 65 tapahtumaa

	Kehitetään kirjastoauton palvelutarjontaa	Tapahtumien määrä	Joulumusiikkituokiot yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kohdennetut palvelut	Asiakkaat kutsutaan suunnittelemaan palveluja ideointi-iltoihin	Osallistujien ja tapaamisten määrät	Ei toteutunut
Optimoidaan palvelut asiakkaiden toiveiden mukaan	Säännölliset asiakaskyselyt verkossa ja kirjastossa vuosittain	Kyselyihin vastanneiden määrä	Toteutui suunnitellusti
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tiedonkulun parantaminen	Työpaikkapalaverit kerran viikossa	Palaverien määrä	Toteutui lähes suunnitellusti
Kevennettyjen kehityskeskustelujen avulla lisätään henkilökunnan mahdollisuutta vaikuttaa omaan työhön	Keskustelut kaksi kertaa vuodessa	Keskustelujen määrä	Toteutui lähes suunnitellusti

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Lainauksia / asukas	13	15	14
Kirjastokäyntejä / asukas	6,5	6,0	6,0
Tapahtumia / 1 000 as.	17	12	16
Lainauksia / vuosi	108 950	130 000	116 208
Lainan kustannukset €/laina	5,7	4,0	5,4
Kirjastoaineistomenot / asukas	9,0	9,0	9,0

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	21 862	19 688	2 500	22 188	25 391	3 203
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	21 862	19 688	2 500	22 188	25 391	3 203
Menot	-633 033	-697 514	67 940	-629 574	-627 226	2 348
KL menot	-18 162	-21 935	0	-21 935	-20 655	1 280
Menot yht.	-651 196	-719 449	67 940	-651 509	-647 881	3 628
Toimintakate	-629 333	-699 761	70 440	-629 321	-622 491	6 831
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-629 333	-699 761	70 440	-629 321	-622 491	6 831
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-77,1	-85,2	0,0	-77,1	-76,7	0,4
Kokonaiskulut €/as	-77,1	-85,2	0,0	-77,1	-76,7	0,4
Toimintakate €/as	-74,6	-82,8	0,0	-74,5	-73,7	0,8
Tulos €/as	-74,6	-82,8	0,0	-74,5	-73,7	0,8
Verorahoitusosuus	96,6 %	97,3 %	103,7 %	96,6 %	96,1 %	-0,5 %
Osuus toim.kuluista	1,4 %	1,6 %	3,9 %	1,5 %	1,5 %	0,0 %

1.1.7. Kulttuuritoimi (Tehtävä 36)

Vastuhenkilö: kulttuuripäällikkö Piia Allén

TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuritoimi vahvistaa laitilalaista identiteettiä vanhoin ja uusin aineksin, pyrkii luomaan kaupunkilaisille edellytyksiä kulttuuriharrastuksiin ja kulttuuripalvelujen käyttämiseen, monipuolistamaan Laitilan kulttuuritarjontaa ja tuomaan siihen vaihtoehtoja. Vilkas kulttuurielämä houkuttelee uusia asukkaita ja matkailijoita sekä tuottaa henkistä hyvinvointia. Kulttuuritoimi vastaa Kauppilan umpipihasta ja Kustaa Hiekan lukutuvasta yhdessä musiikkiopiston kanssa ja osaltaan kulttuurimatkailun edellytysten kehittämisestä.

Kaupungin kulttuuritoimi huolehtii erilaisten toimintojen koordinoinnista, aktivoinnista, edellytysten ja yhteyksien luomisesta sekä tiedottamisesta. Se järjestää vuoden mittaan muutamia tilaisuuksia ja tapahtumia.

Kulttuuripäällikön työ perustuu yhteistyöhön monipuolisen verkoston kanssa. Läheskään kaikki työ ei tule näkyviin budjettitasolla. Laitilalaisen kulttuuritoiminnan iso osa muodostuu yhdistysten ja järjestäytymättömien ryhmien vapaaehtoistyöstä, joka liittyy eri taiteenaloihin, historiaan ja perineharrastukseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuonna 2024 järjestettyjä tapahtumia olivat mm kesän ohjelmalliset iltatorit, Urheilutalon 85-vuotisjuhla kaatuneitten muistopäivänä, itsenäisyyspäivän juhlallisuuDET ja esim. Kustaa Hiekka –kulttuuriviikko, joka järjestettiin tammikuussa kuudennen-toista kerran. Uudenvuoden tapahtuma järjestettiin kolmannen kerran Laitilan Wirvoitusjuomatehtaan kanssa yhteistyössä tehtaan pihamaalla. Tapahtuma keräsi noin 2000 päisen yleisön.

Kulttuuritoiminta keskittyy erilaisiin kulttuuritiloihin, joita Laitilassa on lukuisa määrä. Tärkeimmät niistä ovat kaupungintalon Laitila-sali, Kustaa Hiekan lukutupa, opistotalo, torin esiintymislava, Poukan talo ja Kauppilan umpipiha.

Kauppilan umpipiha –museon toimintaa kehitetään ekomuseoajatuksen pohjalta yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa.

Kodjalan kirkkotutkimuksen tuki ry. järjesti kesällä toiset arkeologiset kaivaukset Lukkalan mäellä. Heinäkuun lopulla järjestettiin 10. Jazzkukko festivaali.

Digitaalisten sisältöjen tuottaminen on yleistynyt kulttuurialalla myös Laitilassa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kulttuuritoimen tulos on ylijäämäinen. Tulot toteutuivat 115 %. Menojen toteuma 89,5 %. Nettotulos 88,5 %.

Tuloja tuli opistotalon käyttöasteen nousuun ja Kulttuuriviikon hyvään lipunmyyntiin liittyen ennakoitua enemmän.

Menopuolella säästö syntyi, koska sisäisiä vuokria maksettiin ennakoitua vähemmän.

HENKILÖSTÖ

Kulttuuritoimessa työskentelee 100% kulttuuripäällikkö. Lisäksi kulttuuritoimessa työskenteli kolme kesätyöntekijää ja loppuvuodesta harjoittelija.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Kulttuuritoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opistotalon käyttöasteen nosto	Lisätä tietoa opistotalon käyttömahdollisuuksista	Käyttöaste	Kasvua vuoteen 2023 verrattuna 20 %
Pienellä taloudellisella panostuksella hyvä kulttuurinäkyvyys	Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteistyökumppaneiden kanssa	Näkyvyys eri medioissa	Toteutunut suunnitellusti.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kauppilasta virkistyskohde ja kyläläisten kokoontumispaikka.	Asian esillä pitäminen ja tiedottaminen.	kävijälaskuri, jolla saadaan kartoitettua koko alueen kävijämäärä	Kävijälaskuri rikkoutui alkukesän ukkosmyrskyssä ja saatiin käyttöön vasta kesäkauden jälkeen. Koukkelan kyläläiset ovat järjestäneet joitakin kokoontumisia/kokouksia museon kahvilassa.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laitilan tapahtumat kaikkien saatavilla	Tapahtumien koonti ja jakelu kaksi kertaa kuussa	Tapahtumakalenteri noin 24 kertaa vuodessa	Toteutunut suunnitellusti
Kauppilan umpipiha –museon kehittäminen ekomuseoajatuksen pohjalta ja perusnäyttelyn uudistaminen	Toiminnan kehittäminen ekomuseohankkeen päättymisen jälkeenkin	Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa.	Toteutunut suunnitellusti. Perusnäyttely uudistuksen myötä Kauppilan saavutettavuus on parantunut ja museo on uudistunut vastaamaan paremmin tämän päivän tarpeita.

Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöön ottaminen	Jatketaan kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttamista	Uuden suunnitelman mukainen toiminta varhaiskasvatuksesta koululaisiin.	Toteutunut suunnitelusti. Esimerkiksi Kustaa Hiekkä –kulttuuri- viikolla on järjestetty Laitilan kaikille alakou- lalaisille konsertti, es- karilaiset ovat päässeet kirjastossa nukketeat- teriin ja lukiolaisille on tarjottu mahdollisuutta osallistua Kinossa jär- jestettyyn tilaisuuteen. Pitkin vuotta eri ikäiset osallistuvat suunnitel- tuun toimintaan.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat	Kulttuurifoorumin toiminnan kehittäminen	Yhteistyön ja verkostoitumisen mahdollistaminen. Kulttuurifoorumin kokoontuminen 2-4 kertaa vuodessa	Toteutunut suunnitelusti 2 kertaa vuoden 2024 aikana.

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Itsenäinen ja motivoitunut työntekijä	Osallistuminen alueellisiin ver- kostoihin ja koulutuksiin	Neljä osallistumiskertaa vuoden ai- kana	Toteutunut suunnitel- lusti.
Esimiehen työmäärän py- syminen kohtuullisena	Työaikaseurannan/suunnitte- lun kehittäminen	Lisätyötuntien määrä	Lisätuntien määrä py- synyt kohtuullisena.

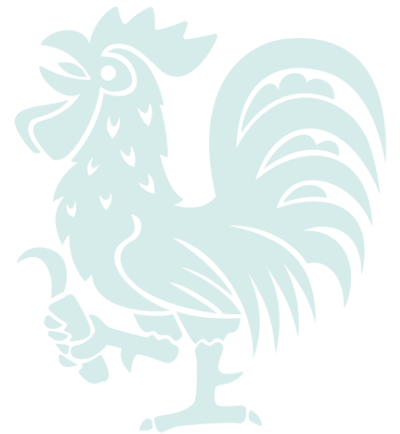
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Järjestetyt tilaisuudet (myös yhteistyössä mui- den toimijoiden kanssa)	23	10	28
Kauppilan umpipihan kävijämäärä	Ei saatavilla	1 500	1 500

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	14 150	15 881	2 400	18 281	18 927	646
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	14 150	15 881	2 400	18 281	18 927	646
Menot	-321 621	-404 689	37 900	-366 789	-358 262	8 527
KL menot	-4 304	-5 380	0	-5 380	-4 864	516
Menot yht.	-325 925	-410 069	37 900	-372 169	-363 127	9 042
Toimintakate	-311 775	-394 188	40 300	-353 888	-344 199	9 689
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-311 775	-394 188	40 300	-353 888	-344 199	9 689

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-38,6	-48,5	0,0	-44,1	-43,0	1,1
Kokonaiskulut €/as	-38,6	-48,5	0,0	-44,1	-43,0	1,1
Toimintakate €/as	-36,9	-46,7	0,0	-41,9	-40,7	1,1
Tulos €/as	-36,9	-46,7	0,0	-41,9	-40,7	1,1
Verorahoitusosuus	95,7 %	96,1 %	106,3 %	95,1 %	94,8 %	-0,3 %
Osuus toim.kuluista	0,7 %	0,9 %	2,2 %	0,8 %	0,8 %	0,0 %

1.1.8. Nuorisotoimi (Tehtävä 38)

Vastuuhenkilö: nuorisopäällikkö Tero Vinterbäck ajalla 1-9/2024 ja vt. nuorisopäällikkö Sami Piilikangas ajalla 10-12/2024

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin nuorisotoimen ammatillinen nuorisotyö on tavoitteellista kasvatustyötä. Kasvatustyötä tehdään ammatillisista ennaltaehkäisevän ja erityisnuorisotyön lähtökohdista. Kasvatus nuorisotyössä on nuoria sekä yksilöinä että yhteisön jäseninä kasvattavaa. Nuorisotyöllä tavoitellaan nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistämistä, sosiaalista vahvistamista, nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta.

Nuorisolaki määrittelee nuorisotyön ja -politiikan kuuluvaksi kunnan tehtäviin sekä vastuun toteutuksesta kunnille, nuorisoyhdistyksille ja muille nuorisotyötä tekeville järjestöille. Nuorisolaki edellyttää kunnassa toteutettavan myös paikallista monialaista yhteistyötä nuorten hyvinvoinnin ja elinolojen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämiseksi.

Ennaltaehkäisevä nuorisotyö on erilaisten sosiaalisten ongelmien, kuten päihteiden käyttöön, rikolliseen käyttäytymiseen sekä erimuotoiseen syrjäytymiseen liittyvien ongelmien ennaltaehkäisyä. Ennaltaehkäisevä nuorisotyö on sekä kohdennettua että yleisesti sosiaalisesti vahvistavaa sekä fyysistä ja psyykkistä terveyttä ja hyvinvointia lisäävää toimintaa.

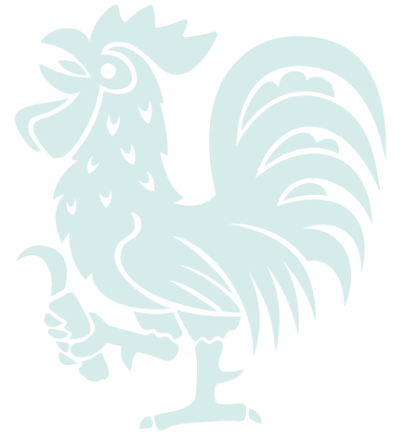
Nuorisotyötä tehdään kaupungin alueen lapsiin ja nuoriin (pääasiassa 10 - 28 -vuotiaat) kohdentuen ja heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan nuorisotyön keinoin edistäen paikallisesti, seutu- sekä maakunnallisesti ja työhön sisältyy piirteitä kansallisen ja kansainvälisen tason nuorisotyöstä. Laadukas ja oikea-aikainen ennaltaehkäisevä sekä korjaava nuorisotyö heijastuvat lasten ja nuorten hyvinvoinnin kautta heidän perheidensä hyvinvointiin sekä tulevaisuusorientoituneesti koko kaupungin väestön hyvinvointiin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Työn pääasiallinen tehtävä on nuorten kohtaaminen, läsnäolo, kasvamisen, oppimisen ja elämänhallinnan tukeminen sekä sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisesti nuorisotyön keinoin koulun ja vapaa-ajan toimintaympäristöissä. Työmuotoina ovat avoin nuorisotyö (nuorisotalon toiminta), ryhmä- ja harrastetoiminta, jalkautuva nuorisotyö, koulussa tehtävä nuorisotyö sekä yksilöllinen ohjaus.

Nuorisotyössä työskennellään pääasiassa työpareittain työn laadun ja asiakkaiden ja henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus huomioiden. Nuorisotalon ilta-aukioloaikoina työparityöskentely on välttämättömyys. Yksilötyössä ja nuorisotalon ilta- ja aukioloaikoina alakouluikäisten kohderyhmissä työskennellään työparitoimintaa suosien työn luonne ja ajantasaiset tarpeet (mm. asiakasmäärä, käsiteltävä asia) huomioiden.

Nuorisotoimi on vuonna 2024 järjestänyt monipuolisesti kasvatus- ja hyvinvointityötä tukevaa toimintaa eri ikäisten kohderyhmien lapsille ja nuorille ulottuen myös perheisiin ja muihin kaupunkilaisiin. Suurimpina tapahtumina ovat vuoden aikana olleet Varpeen koulun oppilaille suunnattu ystävänpäivä –tapahtuma, Rantatapah-tuma ja soitukulkue. Ystävänpäivä –tapahtumassa oli ulkopuolisena puhujana esiintyjä Seksikäs Suklaa ja se toteutettiin yhteistyössä kirjasto- ja koulutoimen kanssa.

Esiintyjä oli puhumassa nuorille omasta tarinastaan monikulttuurisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Rantatapahtumassa oli aikaisemmista vuosista poiketen enemmän toimintapisteitä ja live esiintyjä. Tapahtuma oli onnistunut ja osallistujia oli aikaisempien vuosien (pl. 2023) tapaan runsaasti. Soihtukulkue onnistui odotusten mukaisesti ja sai yhteistyökumppaneilta sekä osallistujilta positiivista palautetta. Ostopalveluna on toteutettu elokuvaesityksiä Laitilan Kinosta ja kerhotointina on toteutettu Aluehallintoviraston osittain rahoittamana kuntosalikerhoa kevät- ja syyskausilla sekä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sählykerhoa ja lentopallokerhoa.

Kesällä 2024 järjestettiin Kesäduuniviikko yhteistyössä Laitila-Pyhäranta 4H -yhdistyksen kanssa. Kesäduuniviikon aikana 12 nuorta sai ohjatusti tutustua kesätyön tekemiseen. Kesäduuniviikon lisäksi järjestettiin neljättä kertaa opiskeluhoollon koulukuraattorin kanssa Seiskakesä-ryhmä, joka oli tarkoitettu syksyllä 7. -luokan aloittaville nuorille. Ryhmä tutustui toisiinsa kesän ajan koulunuorisotyöntekijän ja koulukuraattorin ohjauksessa ja tavoitteena oli madaltaa kynnystä yläkouluun siirtymisessä.

Nuorisotoimi on aktiivisesti mukana 4. ja 7. -luokkalaisten sekä lukion 1. -vuosiluokan ryhmätyksissä. Ryhmätysteemaa jatketaan koulupäivän aikana tapahtuvilla nuokkarivierailuilla. Vuoden 2024 aikana nuokkarilla kävi tutustumassa kaikki 7. -luokkalaiset, Kyläkoulun 4.-6.-luokkalaiset ja Kappelimäen koulun 5. ja 6. -luokkalaiset.

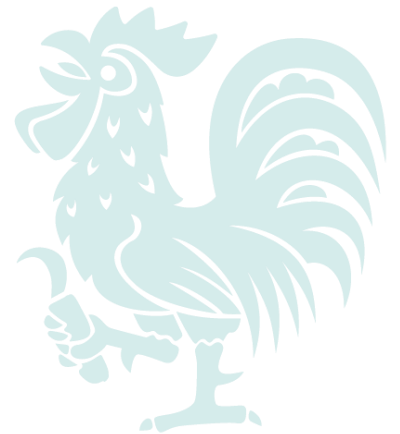
Yhdistysyhteistyön ja lasten ja nuorten hyvinvointityön koordinointi kuuluvat nuorisotoimen hallinnon tehtäviin. Yhdistysilta järjestettiin 9.10.2024 ja Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä kokoontui kaksi kertaa 27.3. ja 23.10.2024.

Etsivä nuorisotyö ja koulunuorisotyö

Etsivä nuorisotyö aloitti vuonna 2023 pienryhmätoiminnan uutena toimintamuotona Varpeen koulun neljälle eri pienryhmälle säännöllisesti kuukausittain. Toiminnan oli tarkoitus jatkua vuonna 2024, mutta pienryhmät osallistuivat toimintaan vain kevään ajan. Toiminta kuitenkin keskeytyi syyslukukaudella 2024 aikatauluhaasteiden vuoksi. Toiminta painottui kohdennettuun ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön asiakaskunnille, joiden voidaan arvioida olevan tavanomaista suuremmassa syrjäytymisriskissä ja etsivän nuorisotyön palveluiden tarpeessa myöhemmin elämässään.

Etsivän nuorisotyön jalkautumista on toteutettu säännöllisesti kerran viikossa Laitilan lukiossa, Länsirannikon koulutus Oy WinNovassa ja Uudessa kaupungissa Lounais-Suomen koulutus kuntayhtymässä (Novida). Lounais-Suomen koulutus kuntayhtymä vierailut toteutetaan yhteistyössä Uudenkaupungin etsivän nuorisotyön kanssa. Vuonna 2024 etsivä nuorisotyö toteutti yhteistyössä Laitilan Nuorisoverstas ry:n kanssa kerran kuukaudessa tapahtuvaa kuntoilua FinnIamex-hallilla. Vuoden 2024 etsivän nuorisotyön avoin nuorisotilatoiminta yhdistettiin työparin puutoksen vuoksi perusnuorisotyön iltoihin, sekä avoin perjantaisin tapahtuvan Perusperjantain konseptia yritettiin muokata toimivammaksi. Toiminta ei kuitenkaan tavoittanut nuoria, jonka vuoksi se lakkautettiin vuodenvaihteessa.

Syksyllä etsivä nuorisotyö aloitti pienryhmätoiminnan. Toiminta oli mielen hyvinvointia tukevaa, ryhmässä oli 4 nuorta. Pienryhmä päättyi marraskuussa 2024, jolloin ryhmä osallistui Nuotta-valmennukseen, reissu toteutettiin yhteistyössä Uudenkaupungin etsivän nuorisotyön kanssa.

Syksyllä koulunuorisotyö järjesti räppäri Kake Karissonin kanssa Laitilan alakouluille viikon pituisena, jossa hän kiersi yhden koulun viikon jokaisena päivänä koulukiertueena lyriikkapajan ja keikan. Karisson piti Lyriikkapajassa jokainen oppilas pääsi harjoittelemaan omien sanoitusten tekoa ja päivä huipentui Karissonin keikkaan, jossa jokainen halutessaan pääsi esittämään omat lyriikat. Lisäksi Karisson piti lyriikkapajan myös nuokkarilla.

Nuorisjärjestöjen ja -yhdistysten toimintaa on tuettu perus-, kohde- ja toiminta-avustuksin.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Nuorisotoimen toimintatuottojen toteuma oli 100,8% ja toimintakulujen toteuma 101%. Toimintakate nuoristoimessa vuonna 2024 oli on 101,8%. Nuorisotoimen vuoden 2024 talousarvioon haettiin lisämäärärahaa, jonka kaupunginvaltuusto myönsi 9.12.2024/§ 69. Lisämäärärahan tarve johtui pääasiallisesti Ankkuritiimin perustamiseen saadusta hankerahoituksesta ja hankkeen kuluista, joita ei oltu huomioitu vuoden 2024 talousarviovalmistelussa.

HENKILÖSTÖ

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Nuorisopäällikkö	1		
Etsivä nuorisotyöntekijä	2		
Nuoriso-ohjaaja	1,4	0,4	0,4
Koulunuorisotyöntekijä	2 (1-5/2024; 1,6 htv 2 (hanketyöntekijä) ja 6-12/2024; 2 htv)		
Ankkuri-nuorisotyöntekijä	1	1 (hanketyöntekijä)	

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Nuorisotoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi nuorisotoimessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa, kuten irtaimiston tarkistus.

Nuorisotoimessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Lisäksi riskiarviot on käsitelty toimintasuunnitelman mukaisesti järjestetyssä työpaikkaselvityksessä.

Nuorisotoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota ja seurataan esimerkiksi järjestämällä säännöllisesti tiimipalavereita. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Paloaseman nuorisotilan aktiivinen käyttö	Tila vuokrataan myös muiden toimijoiden käyttöön nuorisotoimen oman toiminnan (aukioloajat, pienryhmätoiminnot, asiakastyö, palaverit ym.) sekä henkilöstön toimistotyön ja sosiaalitoimien sijainnin mahdollistaessa tilan muun käytön	Paloaseman nuorisotilan käyttöaste kiitettävälle tasolle huomioiden eri toimintojen ja tilassa tehtävien tehtävien laadukas ja asianmukainen toteutus sekä henkilöstön hyvinvointi, oman toiminnan ja vuokratoinnin määrä, työntekijöiden kokemus vuokraustoiminnan negatiivisesta vaikutuksesta omaan työhön ja hyvinvointiin korkeintaan vähäinen	Paloaseman nuorisotila on ollut aktiivisesti vuokralla niin yksityishenkilöillä, kuin yhdistyksillä esim. Jyske ja Laitila-Pyhäranta 4H – yhdistyksellä. Vuoden 2024 tila vuokrattiin yhteensä 52 kertaa. Vuokraustoiminta on sujunut helposti ja sujuvasti, toiminta ei ole vaikuttanut työntekijöiden omaan työhön tai hyvinvointiin negatiivisesti. Nuorisotila on ollut omassa avoimessa nuorisotalotoiminnassa vähintään 3 kertaa/viikko. Lisäksi tilaa on hyödynnetty yksilötapaamisissa ja palaverissa.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ympäristökasvatus	Kierrättäminen nuorisotalolla, ympäristökasvatuksen ja kestävän elämäntavan teemojen käsittely nuorisotyössä arjen käytäntöjen tasolla	Sekajätteen vähentäminen nuorisotyön toiminnoissa, ympäristökasvatuksen ja kestävän elämäntavan teemojen käsittelyn määrä (suunnitellut teemaillat ym.), henkilöstön kouluttautuminen teeman käsittelyyn nuorisotyössä	Vuoden aikana on tilassa lisättykierrättämistä mm. hankkimalla kierrätysastiat.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Avoimen nuorisotoiminnan kävijämäärä 3000/vuosi	Nuorisotyön dokumentointijärjestelmä NuoDo:n säännöllinen käyttö	Nuorisotilan avoimen toiminnan kävijämäärät; Olkkis, Nuokkarit, alakoululaisten Nuokkarit, Perusperjantai	Vuoden aikana nuorisotilan toiminnassa kävijöitä oli 2855 hlö. Alakouluikäisiä kävi 1105, 7.lk-17v. nuokkarilla kävijöitä oli 1667, ja olkkiksessa 82 hlö, sekä perusperjantaissa/ Et-sivä Cafessa 1 hlö. Vuoden aikana pilotoitiin kerran kuukaudessa nuorisotalon lauantai-aukiolo. Lauantaipäiviä oli yhteensä 10, joissa osallistujia oli yhteensä 184.

Monipuoliset tapahtumat monipuolistavat perustointia	Monipuolisten tapahtumien suunnittelu ja toteuttaminen	Tapahtumien laatu ja määrä	Yhteensä vuoden aikana nuorisotoimi järjesti 58 tapahtumaa. Osa tapahtumista oli nuorisotoimen omia ja osa yhteistyössä järjestettyjä tapahtumia. Yhteistyössä järjestettyjä tapahtumia oli mm. Rantatapahtuma, Ukicon ja Seiskakesä. Tapahtumia on järjestetty Laitilan kouluilla, torilla, Särkijärven rannalla, elokuvateatteri Kinossa sekä nuorisotilalla.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Nuorten pahoinvoinnin vähentäminen	Ankkuri –toimintaan osallistuminen, moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen, oppilaitosten ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten saattaminen työllisyyttä edistäviin palveluihin, yhteistyö työllisyyden palveluiden kanssa	Ankkuri –toiminnan käynnistymisen alueella ja osallistumisen laatu ja määrä, moniammatillisen yhteistyön laatu ja määrä, Parentin toimenpideohjauksien ja asiakkuuksien päättymisten syysseuranta työllisyyden osalta.	Ankkuritoiminta käynnistyi 3/2024. Tiimin ensimmäinen vuosi koostui työmuodon juurruttamiseen osaksi Vakka-Suomen palveluita (esim. koulut, nuorisotoimet, muut yhteistyötoimijat). Ankkurinuorisotyöntekijä piti nikotiinioppitunteja yhteistyössä Lounais-Suomen syöpäyhdistyksen kanssa Vakka-Suomessa 4.-6. -luokille, sekä ankkuripoliisin kanssa laillisuuskasvatus eri vuosiluokille. Ankkuritiimi on kiertänyt alueen koulut. Lisäksi ankkurinuorisotyöntekijä on ollut nuorisotilailloissa mukana. Yksilöasiakkaita vuoden aikana Laitilassa on ollut 1kpl. Kunnista saatu palaute on ollut positii- vista. Parentissa on seurattu toimenpideohjauksia ja asiakkuuksia on päätty- nyt syysseurannassa työllistymiseen 1 kpl.

Maahanmuuttajanuorten kotoutumisen edistäminen nuorisotyön keinoin	Maahanmuuttajanuorten palvelupolun suunnittelu nuorisotyön palveluihin hankerahalla palkattavan projektityöntekijän toimesta	Myönteinen hankerahoituspäätös, rekrytointi, palvelupolun suunnittelu ja toteutuminen ja käytön pilotointi	Hankkeelle saatiin rekrytointi haasteista huolimatta osa-aikainen työntekijä. Vuoden aikana palvelupolun suunnittelu, toteutuminen ja käytön pilotointi ei edistynyt.

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työn ja vapaa-ajan tasapainottaminen	Työvuorosuunnittelu TyövuoroVelho –ohjelmalla, mobiilikellokortin käyttö, liukuvaan työajan käyttö työvuorojen ja työtehtävien luonne huomioiden	Työvuorovelho-ohjelman ja mobiilikellokortin säännöllinen käyttö ja työntekijöiden kokemus ohjelman käytöstä, esihenkilön työvuorosuunnittelusta ja työn ja vapaa-ajan tasapainosta kiitettävällä tasolla.	Työvuoro-ohjelma vaihtui 7/2024, työntekijöiden kokemus vanhasta ohjelmasta oli myönteinen. Uusi ohjelma ei ole toiminut odotetulla tavalla ja ohjelmassa on ollut paljon haasteita.
Työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen omaan työhön	Kehityskeskustelut, säännölliset tiimipalaverit	Kehityskeskustelujen määrä vähintään 1/hlö/vuosi, tiimipalaverit vähintään kuukausittain (ei heinäkuu)	Kehityskeskustelut pidettiin syksyn 2024 aikana. Tiimipalaverit ovat toteutuneet alkuvuodesta suunnitellusti. Viranhaltijavaihdoksista johtuen tiimipalaverit ovat vähentyneet ja sen myötä kokemus vaikuttaa omaan työhön jonkin verran heikentynyt.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Nuorisotoimen avoimen toiminnan kävijämäärät	2 855	3 000	2 450
Nuorisotoimen omat tapahtumat ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestetyt tapahtumat	58	20	55
Koulunuorisotyö h/vuosi	3 161	1 900	300
Etsivänuorisotyö asiakkaat	30	50	0

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	35 469	110 422	28 000	138 422	139 498	1 076
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	35 469	110 422	28 000	138 422	139 498	1 076
Menot	-358 373	-397 561	-41 500	-439 061	-443 258	-4 197
KL menot	-13 442	-19 211	0	-19 211	-21 806	-2 595
Menot yht.	-371 815	-416 772	-41 500	-458 272	-465 064	-6 792
Toimintakate	-336 346	-306 350	-13 500	-319 850	-325 566	-5 716
Poistot	0	-4 889	0	-4 889	0	4 889
Netto	-336 346	-311 239	-13 500	-324 739	-325 566	-827
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-44,0	-49,3	0,0	-54,2	-55,1	-0,8
Kokonaiskulut €/as	-44,0	-49,9	0,0	-54,8	-55,1	-0,2
Toimintakate €/as	-39,8	-36,3	0,0	-37,9	-38,5	-0,7
Tulos €/as	-39,8	-36,8	0,0	-38,4	-38,5	-0,1
Verorahoitusosuus	90,5 %	73,8 %	32,5 %	70,1 %	70,0 %	-0,1 %
Osuus toim.kuluista	0,8 %	0,9 %	-2,4 %	1,0 %	1,1 %	0,0 %

1.1.9. Liikuntatoimi (Tehtävä 39)

Vastuhenkilö: vapaa-aikapäällikkö Emilia Andersson

TOIMINNAN KUVAUS

Liikuntatoimi järjestää ja kehittää liikuntapalveluja ja -alueita siten, että kaupunkilaisilla on monipuoliset ja tasapuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiselle ympäri Laitilaa. Liikuntatoimi tukee paikallisia liikuntajärjestöjä niiden toiminnassa ja avustaa kylien kenttien perusparannuksissa ja -korjauksissa. Laitilalaisia kannustetaan liikkumaan järjestämällä kunto- ja terveysliikuntatapahtumia, yhteistyöverkostoa kehittämällä ja tiedotusta tehostamalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Liikuntatoimen tehtävä muodostuu liikuntatoiminnan, urheilutalon, FinnLamex-hallin (monitoimihalli), jäähallin, uimahallin, koulujen liikuntasalien, urheilukentän ja muiden liikunta-alueiden kuten frisbeegolfradan, Matikan pururadan, seitsemän yleisen uimarannan ja pesäpallokenttien jne. osatehtävistä. Liikuntatoimen hallinnosta ja asioiden valmistelusta vastaa vapaa-aikapäällikkö tarvittaessa apuna liikuntapaikkamestari. Liikuntapaikkamestari vastaa liikunta-alueiden operatiivisesta hoidosta kolmen liikunta-alueenhoitajan kanssa. Lisäksi liikuntatoimeen on vuonna 2024 perustettu neljä uutta vakanssia, joista kaksi on liikunnanohjaaja-uinninvalvojaa ja kaksi on uinninvalvojaa.

Tasokkaat liikuntapaikat toimivat kaupungin vetovoima- ja viihtyisyystekijöinä, ja sen vuoksi niiden kunnosta tulee huolehtia. Isompien liikuntapaikkojen (uimahalli, monitoimihalli ja jäähalli) lisäksi panostetaan myös pienempien liikuntatilojen saavutettavuuteen. Vuonna 2024 parannettiin ja nykyaikaistettiin viiden eri kyläkentän valaistusta tavoitteena parantaa kylien liikuntaolosuhteita sekä pienentää sähkönkulutusta. Keskustassa olevaa Tuunan tekonurmikenttää peruskorjattiin ja valot uusittiin nykyaikaisiin led-valoihin. Vuonna 2024 kului euroissa / polttoainetta noin 7 % vähemmän polttoaineisiin kuin vuonna 2023.

Avustuksia jaetaan perusavustuksina ja kohdeavustuksina sekä kenttämäärärahaa haja-asutusalueiden liikuntapaikkojen perusparannuksiin ja alueen kehittämiseen. Avustusten hakua on kevennetty luomalla oma webropol-pohjainen kysely. Samalla kohdeavustuksen ja kenttämäärärahan hakuaikaa on laajennettu vuonna 2024 maaliskuun alusta marraskuun loppuun asti. Tavoitteena on saada avustuksista yhteneväiset ja tasapuoliset, sekä hakijoille helposti käytettävissä oleva hakemuslomake. Saadun palautteen perusteella toimintaa kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2024 avustuksia on haettu aikaisempiin vuosiin verrattuna vähemmän.

Laitilan kaupungin alueella on yhteensä seitsemän yleistä uimarantaa. Kahdella rannalla, Särkijärvi ja Mustajärvi, on rantsauna. Mustajärven rantsaunaa perusparannettiin vuonna 2024. Parannuksen yhteydessä rantsaunasta saatiin esteetön. Yleisten uimarantojen määrää on syytä tarkastella kriittisesti, sillä seitsemän yleistä uimarantaa on melko suuri määrä Laitilan kokoisessa kaupungissa. Mikäli yleisiä uimarantoja aiotaan vähentää, voidaan poistettavien yleisten uimarantojen ylläpito tarjota alueen yhdistykselle kaupungin edelleen omistaen maat. Näin ranta pysyy kunnossa alueen uimareille ja ylläpidosta vastaava yhdistys voi hakea tarvittaessa kaupungilta kenttämääräraha-avustusta.

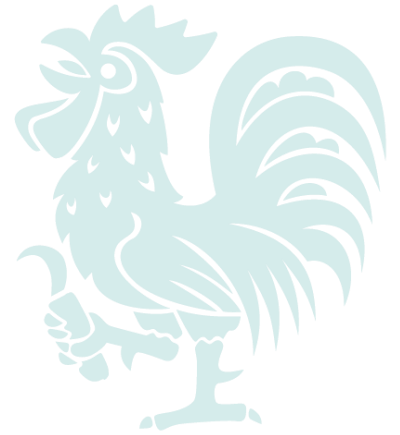

Liikuntapaikkojen varausjärjestelmä on sähköinen Timmi-järjestelmä, jota varaaja voi käyttää ajasta ja paikasta riippumatta. Liikuntatoimi kartoittaa ja tarvittaessa kilpailuttaa myös vaihtoehtoisia varausjärjestelmiä mahdollisten kustannusten säästämiseksi unohtamatta järjestelmän käytettävyyttä.

Vapaa-aikapäällikölle kuuluvat liikuntahallinnon lisäksi mm. erilaisten liikuntatapah- tumien järjestäminen. Liikuntatoimi on järjestänyt vuonna 2023 Päivätansseja ja ol- lut mukana Varttuneenväen viikon suunnittelussa ja osittain toteutuksessa, sekä ul- koilmaelokuva -tapahtumassa. Vapaa-aikapäällikkö on ohjannut kerran viikossa tuo- lijumppaa, jonka kävijäkeskiarvo on 48 henkilöä. Liikuntapaikkojen ja -alueiden ope- ratiivisesta toiminnasta vastaa liikuntapaikkamestari henkilökuntanaan kolme vaki- tuista ja yksi 0,5htv määräaikainen urheilualueiden hoitajaa. Liikuntapaikkamestari on mukana asiantuntijana mm. talousarvion laatimisessa.

Uimahallin palvelut on hankittu viime vuosina ostopalveluna Suomalainen uima- koulu Oy:ltä. Sopimus on kattanut uimahallin henkilöstön, uimaopetuspalvelut, uin- ninvalvonnan, liikunnanohjauspalvelut sekä kassa- ja kahvilapalvelut. Uimahallin ke- hittämisen työpanos ja työnjohtotehtävät ovat kuuluneet niin ikään palveluntuotta- jalle.

Jäähallitoiminnan tavoitteena on jäähallipalvelujen tarjoaminen elokuun puolivälistä maaliskuun loppuun ulottuvalla jäädytyskaudella. Nykyinen sopimus jäähallin hoi- dosta ja ylläpidosta Jääkukko Oy:n ja kaupungin välillä on tehty vuonna 2019. Sopi- muksen sisältöä on tarkasteltu vuonna 2023 tavoitteena selkeyttää sopimuksen si- sältöä. Liikuntapaikkahoitajien työpanosta ohjataan edelleen sovittuihin jäähallin työtehtäviin.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Liikuntatoimen menot olivat vuonna 2024 noin 84 %. Suurin syy alitukseen on uima- hallipalvelun siirtyminen kaupungin omaksi toiminnaksi. Lisäksi uimahalli avautui syksyllä 2024 noin kaksi kuukautta suunniteltua myöhemmin, joten esim. sähköä ja vettä ei kulunut arvioidun mukaan. Tulojen toteuma on 64,5 %. Suurin yksittäinen syy alitukseen on luottotappio. Lisäksi Urheilutalo oli osan vuodesta pois liikuntakäy- töstä ja uimahalli oli noin kaksi kuukautta enemmän kiinni kuin mitä oli arvioitu.

HENKILÖSTÖ

Liikuntatoimen henkilöstön henkilökunnan määrässä on tapahtunut muutoksia, sillä uimahallipalveluiden siirtyessä kaupungin omaksi toiminnaksi tuli liikuntatoimeen yhteensä neljä vakanssia lisää. Vakansseista kaksi on liikunnanohjaaja-uinninvalvoja ja kaksi uinninvalvojaa. Liikuntapaikkojen määrä ja laajuus sekä kehitettävät liikun- tapalvelut tuovat vuosittain haastetta henkilöstön määrän riittävyteen. Toimintaa kehitetään olemassa olevien resurssien mukaan. Kertyneitä ylityötunteja pyritään pi- tämään mahdollisuuksien mukaan vapaina.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Vapaa-aikapäällikkö	1		
Liikuntapaikkamestari	1		
Liikuntapaikkahoitaja	3,5	0,5	
Liikunnanohjaaja-uinninval- voja	2		
Uinninvalvoja	2		

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävää.

Liikuntatoimessa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja henkilökunnan jaksaminen. Uimahallipalveluiden siirryttyä kaupungin omaksi toiminnaksi tarvitaan uinnivalvontaan ja -opetukseen ammattitaitoisia työntekijöitä. Lisäksi talvikaudella työpäivät voivat olla kiireisiä, kun asianmukaisia talviliikuntapaikkoja pyritään tekemään mahdollisimman laajalle käyttäjäryhmälle. Kesällä haasteena ovat siirtymät eri liikuntapaikoille, koska mm. yleisiä uimarantoja on eri puolilla Laitilaa. Lisäksi työkoneiden ja -laitteiden, sekä -välineiden oikeoppinen ja turvallinen käyttö vähentävät tapaturmariskiä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Liikuntatilojen käyttöasteen nosto	Lisätään tietoa liikuntatiloista	Käyttöaste (mittari: aikaisemmat vuodet)	Käyttöaste on pysynyt lähes samana.

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Poltto- ja voiteluöljyn käytön vähentäminen	Sähkökäyttöisiä ajoneuvoja liikuntatoimen käyttöön	Poltto- ja voiteluöljyn tarpeen määrä vähenee vuosittain (mittari: verrataan edellisiin vuosiin)	Käytetyn poltto- ja voiteluöljyn määrä on vähentynyt.

Tavallista paremmat peruspalvelut

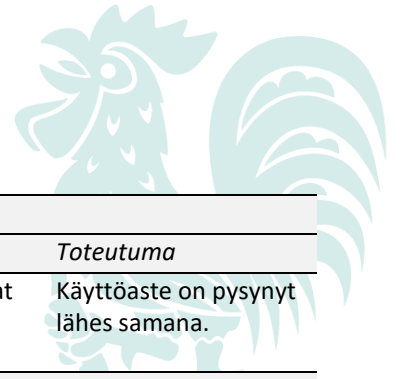
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolisia tapahtumia yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa	Järjestetään monipuolisesti tapahtumia yhteistyössä	Tapahtumien ja yhteistyökumppaneiden määrä	Tapahtumien ja yhteistyökumppaneiden määrä on kasvanut.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Paikallinen, säännöllisesti kokoontuva liikuntafoorumi	Kutsutaan liikuntajärjestöt säännöllisesti yhteen keskustelemaan ajankohtaisista asioista	Foorumien ja osallistuneiden yhdistysten määrä	Foorumien ja yhdistysten määrä on pysynyt samana

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Työmäärän pysyminen kohtuullisena	Kausipalaverit kahdesti vuodessa, kehityskeskustelut vuosittain	Käytyjen keskustelujen määrä	Kehityskeskustelut ovat toteutuneet.

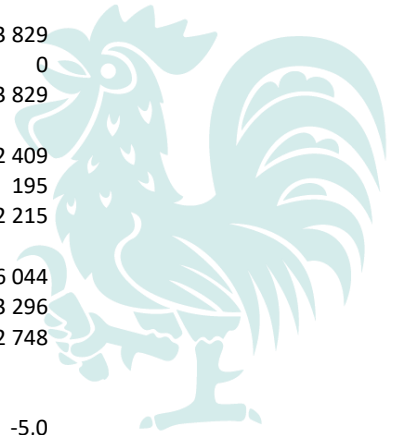

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöaste	25,0	85,0	23,7
Avustuksia hakeneiden määrä	4	20	7
Liikuntatoimen tapahtumat (yksin tai yhteistyössä)	14	7	8
Liikuntaryhmien osallistujamäärät	53	45	48

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	98 430	121 907	-10 000	111 907	108 078	-3 829
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	98 430	121 907	-10 000	111 907	108 078	-3 829
Menot	-2 075 248	-2 007 636	319 300	-1 688 336	-1 730 745	-42 409
KL menot	-16 834	-21 585	0	-21 585	-21 390	195
Menot yht.	-2 092 082	-2 029 221	319 300	-1 709 921	-1 752 136	-42 215
Toimintakate	-1 993 652	-1 907 314	309 300	-1 598 014	-1 644 058	-46 044
Poistot	-102 255	-104 175	0	-104 175	-100 879	3 296
Netto	-2 095 907	-2 011 489	309 300	-1 702 189	-1 744 937	-42 748
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-247,8	-240,2	0,0	-202,4	-207,4	-5,0
Kokonaiskulut €/as	-260,0	-252,5	0,0	-214,7	-219,3	-4,6
Toimintakate €/as	-236,2	-225,8	0,0	-189,2	-194,6	-5,5
Tulos €/as	-248,3	-238,1	0,0	-201,5	-206,6	-5,1
Verorahoitusosuus	95,5 %	94,3 %	96,9 %	93,8 %	94,2 %	0,3 %
Osuus toim.kuluista	4,6 %	4,4 %	18,5 %	3,9 %	4,0 %	0,2 %

1.2. Vakka-suomen kansalaisopiston johtokunta

1.2.1. Vakka-Suomen kansalaisopisto (Tehtävä 40)

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori Tomi Kangas

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkaille monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta ja mahdollisuuksia oppimiseen ja omaehtoiseen itsensä kehittämiseen. Opiston toiminta perustuu opiskelijan omien lähtökohtien ja valintojen kunnioittamiseen ja luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle sekä elämää yleensä että työelämää varten. Vakka-opisto järjestää kaikenikäisille suunnattua tavoitteellista, monipuolista harrastepohjaista aikuisopetusta, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta sekä avointa korkeakouluopetusta ja mahdollisesti myös täydennyskoulutusta eri henkilöstöryhmille.

Kansalaisopiston laajan toiminta-alueen eri osissa on mahdollista painottaa erilaisia oppiaineita. Koko opiston mittakaavassa painopistealueina ovat käden taidot, taideaineet sekä liikunta, terveys ja hyvinvointi, minkä lisäksi voidaan painottaa kielten, tietotekniikan ja yhteiskunnallisten aineiden koulutusta. Tärkeinä koulutustehtävinä ovat tietoyhteiskunnan vaatimien perustaitojen lisääminen sekä yleisten kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen. Kattavana periaatteena koko toiminnassa on paikallisuuden ja paikalliskulttuurin tukeminen sekä paikallisen kulttuuriperinnön vaaliminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Kaikessa opiston toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen toiminta-ajatus. Opisto on saanut toiminnastaan kestävän kehityksen sertifikaatin keväällä 2016, se on uusittu keväällä 2019 ja uudelleen alkuvuonna 2023 nimellä kestävän tulevaisuuden sertifikaatti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Seudullinen, Laitilan kaupungin ylläpitämä Vakka-Suomen kansalaisopisto on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Kansalaisopisto tarjoaa palveluja kattavasti koko kuuden kunnan toiminta-alueen (Laitila, Pyhäranta, Uusikaupunki, Taivassalo, Kustavi ja Vehmaa) vuosittain noin sadassa eri toimipisteessä.

Vakka-Suomen kansalaisopisto tekee yhteistyötä seudun muiden oppilaitosten ja etenkin alueen muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa (erityisesti Rauman, Salon ja Turun seutujen kansalaisopistojen kanssa). Edellä mainituissa yhteistyöverkostoissa voidaan toteuttaa kehittämishankkeita, joihin haetaan erillisrahoitusta.

Vapaa sivistystyö sai uuden koulutustehtävän järjestää maahanmuuttajille kieltenopetusta osana kotoutumista vuoden 2018 alusta lähtien. Tämän johdosta opisto järjestää aiempaa enemmän kielten opetusta, joka on uuden koulutustehtävän mukaista. Koulutus on suunnattu maahanmuuttajille, jotka eivät voi opiskella kokopäiväisesti ja se tarjoaa mahdollisuuden opiskella suomea osa-aikaisesti, joustavasti ja toiminnallisesti. Koulutusta toteutetaan tehtävää varten haetulla erillisrahoituksella.

Syksystä 2022 lähtien on ollut mahdollista suorittaa tiettyjä Vakka-Suomen kansalaisopiston järjestämiä kursseja myös osaamisperusteisesti eli tehdä kansalaisopistossa hankittu osaaminen näkyväksi myös opintopisteiden kautta. Vakka-Suomen

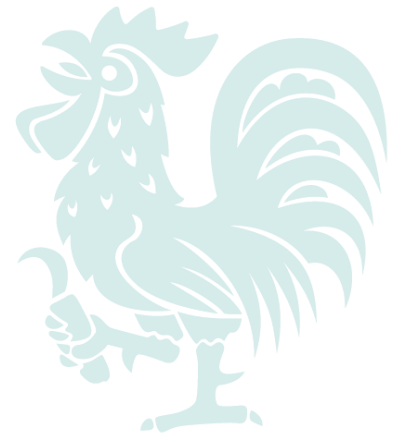

kansalaisopiston johtokunta vahvisti kokouksessaan 14.6.2023 ensimmäisen osaa-
misperusteisesti toteutettavien kurssien opetussuunnitelman, ja kalenterivuonna
2024 toteutui yhteensä 41 ns. opintopistekurssia.

Kesällä 2023 aloittanut uusi hallitus esitti hallitusohjelmassaan kansalais- ja työväen-
opistoille 12,5 M€ leikkausta valtionosuuksiin vuodelle 2024. Vakka-Suomen kansa-
laisopiston osalta tämä valtionosuuden leikkaus oli hieman yli 49 000 €, valtionosuu-
den määrän ollessa 578 312 € vuodelle 2024. Näin suuri leikkaus on itsestään selvästi
vähentänyt opetustuntien määrää.

HENKILÖSTÖ

Vakka-Suomen kansalaisopiston henkilökunta on v. 2024 ollut seuraava: 1)
kokoaikainen rehtori, jonka työaika jakaantuu joustavasti sekä Laitilan toimiston että
Uudenkaupungin toimiston kesken; 2) kokoaikaiset suunnittelijat Laitilan ja Uuden-
kaupungin toimistoissa 30.9. saakka, minkä jälkeen Uudenkaupungin suunnittelijan
työaika on ollut 80 %; 3) kokoaikaiset opistosihteerit-resurssit Laitilan ja Uudenkau-
pungin toimistoissa (vuoden aikana resurssi oli jaettu kolmen eri henkilön kesken
yhden heistä ollessa osa-aikaisella eläkkeellä); 4) kolme päätoimista opettajaa
(käden taidot, kielet ja liikunta), joiden työpanoksesta virkaehtosopimuksen
mukaisesti n. 38 % osoitetaan oman oppiaineryhmän kurssien suunnitteluun ja muu-
hun kehittämistoimintaan koko opiston toimialueella; 5) osa-aikainen valvoja
Uudenkaupungin Kräkin talon toimipisteessä 6) tuntipalkkainen iltavalvoja Laitilan
keskustan alueella sekä 7) Pyhärannassa, Taivassalossa, Kustavissa ja Vehmaalla osa-
aikaiset osastonjohtajat. Edellä luetellun vakinaisen henkilöstön lisäksi Vakka-
opistossa työskentelee lukuvuosittain yhteensä jopa noin 200 sivutoimista
tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Rehtori	1	-	-
Suunnittelija	2	1	1
Opistosihteerit	2	-	-
Päätoiminen opettaja	3	-	-
Osastonjohtaja	4	-	4
Valvoja, Uusikaupunki	1	-	1
Valvoja, Laitila (tuntipalkk.)	1	1	1
Tuntiopettaja ja luennoitsija	n. 200/lv	Kaikki	Kaikki

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIIT- TÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen kansalaisopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin
hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutu-
man seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Vakka-opisto noudattaa Laitilan
kaupungin hallintosääntöä. Lisäksi noudatetaan toimialaa koskevaa lainsäädäntöä
sekä muita kansalaisopistoa ja sen ylläpitoa koskevia sopimuksia.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti
ja ajantasaisesti. Vakka-opiston johtokunnalle toteuma on tiedotettu ja tiedotetaan
jokaisessa johtokunnan kokouksessa ja sivistysvaliokunnalle kolme kertaa vuodessa.

Opiston kurssimaksut laskutetaan opiston toimistojen kautta osana Laitilan kaupungin myyntireskontraa, saatavien perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä sekä laskutus- ja perintäohjeita.

Kansalaisopiston rehtori suorittaa säännöllisesti esimiehelle kuuluvaa sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, henkilökunnan koulutuspäivien osallistumisen seuranta ym.).

Sivistystoimen työyksikköjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty talvesta 2014 lähtien, nykyään tiedot merkitään Targetor-ohjelmaan. Vakka-opisto on ollut osana sivistystoimen yleistä arviointia, havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Laitilan kaupungin sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään kansalaisopistossa erityistä huomiota.

Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeistä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja monipuolisesta tiedotuksesta huolehditaan myös sosiaalisen median kanavissa.

Vakka-Suomen kansalaisopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä (ratkaisuvallalta määritelty kaupungin hallintosäännössä) pidetään päätöspöytäkirjaa ja tarvittaessa annetaan tarkempi yksilöinti opiston johtokunnan kokouksissa. Vakka-opiston toimialueen sivistystoimesta vastaavat viranhaltijat saavat 3-4 kertaa vuodessa ns. alueellisissa opistokokouksissa selvityksen kansalaisopistoa koskevista asioista. Vakka-opiston johtokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen Laitilan kaupunginhallitukselle ja osakaskuntien kaupungin-/kunnanhallituksille tiedoksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vakka-Suomen kansalaisopistossa v. 2024 tuloja saatiin 104,5 % budjetoidusta. Tulojen budjetoitua suurempi määrä johtuu ennen kaikkea muutaman osakaskunnan menojen ylityksistä, kuntien maksaessa omat ylittyneet menonsa todellisen osakaskuntakohtaisen toteutuman mukaan ylläpitäjä Laitilalle. Kurssimaksutuloja saatiin 102 % ennakoidusta, yhteensä kurssimaksutuloja saatiin lähes 270 000 € mikä on suurin määrä yksittäisen vuoden osalta opiston historiassa. Myyntituotot muilta eli ns. myyntikoulutuksen määrä kasvoi selvästi, lähinnä maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen osalta. Yhteensä tulot ylittyivät budjetoidusta n. 32 500 €.

Opiston menot yhteensä (sisältäen kustannuslaskennalliset erät eli KL-menot) alittuivat hieman eli n. 16 600 €, menojen toteutusprosentin ollessa 98,95 % ja loppusumman n. 1 565 058 €. Vakka-opiston taloudessa huomioidaan myös kustannuslaskennalliset erät (KL-menot eli palkkahallinnon kustannukset ja muut vyörytetyt kustannukset), jotta nämä voidaan ottaa huomioon eri osakaskuntien maksuosuuksia määriteltäessä. Menot alittuivat ennen kaikkea KL-menojen osalta, hieman alle 14 000 €.

Tehtävä alittuu talousarvion neton osalta n. 49 130 € toteutumaprocentin ollessa 94,2 %. Menoja oli aavistuksen budjetoitua vähemmän, mutta tulojen osuuden kasvu oli ennakoitua suurempi.

Toteutuneiden opetustuntien määrä laski hieman verrattuna vuoteen 2023. Opiskelijamäärät laskivat hieman sekä henkilöittäin (ns. netto-opiskelijat) että kursseille osallistuneiden osalta laskettuna.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston rahoitusohjelman ja tulo-rahoituksen tason turvaaminen	Ylläpitäjä Laitilan ja muiden osakaskuntien maksuosuuksien tason varmistaminen sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Pyrkimys säilyttää ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuudet vähintään nykytasolla opetustuntitavoitteen mahdollistamiseksi sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen haku	Touko-kesäkuussa osakaskuntien kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksena kaikki muut osakaskunnat Laitilaa lukuun ottamatta nostivat maksuosuuttaan vuodelle 2025. Valtionosuiden määrä vuodelle 2025 laski n. 17 500 € v. 2024 tasosta.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston vuonna 2016 saaman oppilaitosten kestävä kehityksen sertifikaatin säilyttäminen (sertifikaatti uusittava 3 vuoden välein) ja jatkuva toiminnan kehittäminen sertifikaatin edellyttämällä tavalla	Opiston jokapäiväinen toiminta noudattaa kestävä tulevaisuuden kriteereiden vaatimuksia ja henkilöstö (tuntiopettajat mukaan lukien) toimii kriteerien mukaisesti	Kestävä kehityksen sertifikaatille on tietyt kriteerit, joiden noudattamista seurataan jatkuvasti myös sertifikaatin myöntäjän taholta	Opiston toiminta on myös kalenterivuoden 2024 ollut sertifikaatin edellyttämällä tasolla, joskin keke-työstä vastanneen suunnittelijan vaihtuminen loppukevällä hieman laski kokonaissuorittumista.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opiston kurssitarjonnan laadun ja laajuuden varmistaminen ja mahdollisimman kattava toteutus koko toimialueella	Opiston kurssitoiminnan laadun, laajuuden ja kattavuuden toteuttaminen. Rahoituksen varmistaminen, jotta monipuolista kurssitarjontaa eri kohderyhmille kyetään toteuttamaan mahdollisimman laajana ja kattavasti lähipalveluperiaatteella koko toimialueella	Opiston tavoitteena toteutuneiden vuosittaisten opetustuntien osalta on vähintään nykytasoa eli noin 16 500 opetustuntia – mitä tavoitetta ei tulla saavuttamaan jos osakaskuntien maksuosuudet ja valtionosuus pysyvät edes nykytasolla tai varsinkaan jos ne laskevat. Tavoitteena on järjestää opetusta vuosittain 100 toimipaikassa ja vakiinnuttaa etäkurssien toiminta.	Kalenterivuoden aikana toteutui yhteensä 16 011 opetustuntia (97,03 % tavoitteesta), joista 1 216 tuntia oli hanke- tai maksupalvelutunteja. Opetusta toteutettiin 95 eri toimipaikassa. Etäopetuksen kursseja toteutui vuoden aikana 20, yhteensä 336 tuntia.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kansalaisopiston toiminnan mukauttaminen mahdollisiin äkillisiin muutoksiin (pandemia, maahanmuuttajat jne.) ja joustava reagointi kurssitoiveisiin	Seurataan aktiivisesti yhteiskunnallista tilannetta ja tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa, jotta säilytetään valmius toimia ripeästi kulloisenkin olosuhteen edellyttämällä tavalla	Kyetään perustamaan nopeasti uusia ryhmiä tai kursseja toiveiden ja tilanteen niin edellyttäessä. Toteutetaan opiston suunniteltua ohjelmaa mahdollisimman kattavasti ulkopuolista muuttujista huolimatta	Vuoden aikana perustettiin 12 uutta kurssia kesken lukukauden, taloudelliset resurssit eivät mahdollistaneet enempää. ELY-keskuksen kanssa neuvoteltiin Yhteiskuntaorientaatio-pilottikoulutuksesta, joka toteutettiin syksyllä Laitilassa. Uudessakaupungissa pilotti toteutui kaupungin rahoituksella.

Kansalaisopiston jatkuva pitkän tähtäimen kehittämis-toiminta sekä vuonna 2018 vapaalle sivistystyölle siirre-tyin maahanmuuttajien kou-lutustoiminnan kehittämi-nen ja ylläpito	Osallistutaan erillisrahoittei-siin kehittämishankkeisiin ja haetaan niiden edellyttämää rahoitusta. Jatketaan ja kehitetään maa-hanmuuttajille suunnattuja koulutuksia ja varmistetaan maahanmuuttajien koulu-tuksen rahoitus hakemalla erilaisia valtionavustuksia ja tukia	Osallistutaan vuosittain 1-3 kehittämishankkeeseen. Maahanmuuttajien koulu-tusten osalta mittarina heille suunnatun koulutuksen tun-timäärä vuodessa	Koko vuoden toteutettiin edelleen OKM:n rahoitta-maa Uusia alkuja -maahan-muuttajien koulutushan-ketta. Opintosetelirahoitusta haettiin ja sitä saatiin OPH:lta 9 400 euroa. Maahanmuuttajille suunnat-tua koulutusta toteutui 35 kurssia, joilla oli yhteensä 1 661 opetustuntia ja 512 kurseille osallistunutta. Syyskaudella toteutui kaksi Yhteiskuntaorientaation ryh-mää, joilla oli yhteensä 32 opiskelijaa ja 128 opetustun-tia.

Hyvinvoiva henkilöstö

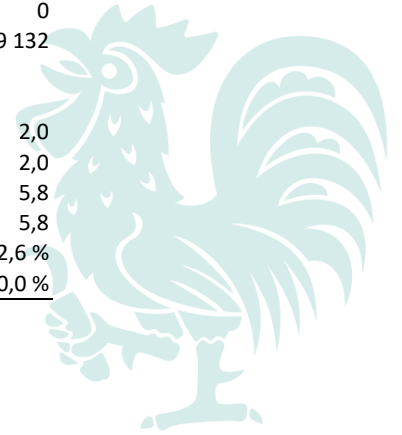
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kansalaisopiston henkilö-kunnan työhyvinvointi on korkealla tasolla, sekä pää-toiminen henkilöstön että osa-aikaisten työntekijöiden osalta	Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista, mm. tasa-puolisella ja arvostavalla kohtelulla.	Joko opiston omat tai Laiti-lan kaupungin tekemät työ-hyvinvointikyselyt, tavoit-teena koko ajan kehittää henkilöstön hyvinvointia, si-toutumista ja johtamista	Laitilan kaupungin tyhy-ky-selyyn vastasi opistolta 9/12 työntekijää. Tulokset olivat kohtuullisen hyviä ja niitä on käsitelty yhdessä henkilös-tön kanssa. Kehittämiskoh-teet on yhdessä valittu ja niitä työstetään koko ajan. Kehityskeskustelut päätoimi-sen henkilökunnan kanssa käytiin touko-kesäkuussa.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Toteutuneiden opetustuntien määrä, Laitila	6 909	7 500	6 981
Toteutuneiden opetustuntien määrä, koko opisto	16 011	16 500	16 845
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), Laitila	17,8 %	20,0 %	18,2 %
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), koko opisto	17,1 %	17,0 %	17,9 %
Nettomenot / opetustunti, Laitila	34,6	37,0	38,1
Nettomenot / opetustunti, koko opisto	48,4	47,0	40,7
Opiskelijamäärä (yksilöt)	5 151	5 400	5 396
Opiskelijamäärä (kursseilla)	11 542	12 500	12 101
Toimipaikat	95	100	101
Opintopiirien määrä	763	780	833

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	746 945	683 852	44 100	727 952	760 486	32 534
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	746 945	683 852	44 100	727 952	760 486	32 534
Menot	-1 558 037	-1 563 811	78 000	-1 485 811	-1 483 090	2 721
KL menot	-76 491	-95 845	0	-95 845	-81 967	13 878
Menot yht.	-1 634 529	-1 659 656	78 000	-1 581 656	-1 565 058	16 598
Toimintakate	-887 584	-975 804	122 100	-853 704	-804 572	49 132
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-887 584	-975 804	122 100	-853 704	-804 572	49 132
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-193,6	-196,5	0,0	-187,2	-185,3	2,0
Kokonaiskulut €/as	-193,6	-196,5	0,0	-187,2	-185,3	2,0
Toimintakate €/as	-105,2	-115,5	0,0	-101,1	-95,2	5,8
Tulos €/as	-105,2	-115,5	0,0	-101,1	-95,2	5,8
Verorahoitusosuus	54,3 %	58,8 %	156,5 %	54,0 %	51,4 %	-2,6 %
Osuus toim.kuluista	3,6 %	3,6 %	4,5 %	3,6 %	3,6 %	0,0 %

1.3. Vakka-suomen musiikkiopiston johtokunta

1.3.1. Vakka-Suomen musiikkiopisto (Tehtävä 41)

Vastuuhenkilö: rehtori Jussi Kauranen

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen musiikkiopiston on ensisijaisesti lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antava oppilaitos. Vakka-Suomen musiikkiopiston toimialueeseen kuuluvat Kustavi, Laitila, Pyhäranta, Taivassalo, Uusi-kaupunki ja Vehmaa. Vakka-Suomen musiikkiopisto pyrkii olemaan oman toiminta-alueensa merkittävä kulttuurivaikuttaja koulutuksen ja tapahtumien järjestäjänä. Toiminnallaan Vakka-Suomen musiikkiopisto edistää hyvinvointia toiminta-alueellaan.

Vakka-Suomen musiikkiopiston perustehtävä on tarjota monipuolista ja laadukasta musiikkikasvatusta, jolla luodaan edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja elinikäiselle harrastamiselle. Opinnoilla annetaan valmiudet musiikinalan ammatitopintoihin suuntautuille oppilaille.

Musiikin perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) tarkoittaman laajan oppimäärän mukaiseksi, ja se pohjautuu Opetushallituksen antamaan määräykseen 2017:12a Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristömme ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilma-piiriltään avoimia ja myönteisiä, jotka rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Oppimisympäristöjemme tarkoituksena on tukea oppilaidemme kasvua ja innostaa heitä oppimiseen. Ne tarjoavat jokaiselle oppilaallemme mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otamme huomioon oppilaidemme tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksemme ulkopuolella tapahtuvan osaamisen karttumisen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Vakka-Suomen musiikkiopiston talousarvio vuodelle 2024 on laadittu noudattaen Laitilan kaupungin ohjeita ja annettua kehystä. Toiminta on järjestetty siten, että musiikkiopiston oppilaat ovat saaneet tarvitsemansa opetuksen.

Talousvuoden 2024 aikana musiikkiopiston kehittämiskohteita olivat 1.oppilashallinto-ohjelman vaihtaminen, joka vaikutti sekä oppilaiden opintojen kirjaamisen kehittämiseen että toimistorutiinien kehittämiseen; 2. opettajien pedagogisten taitojen kehittäminen (lasten ja nuorten tunnesäätelyn haasteet ja keinot, resilienssin käsite ja sen lisääminen sekä opettajien omassa työssä että oppilaiden arjessa, musiikkiterapian keinot lasten ja nuorten kanssa työskentelyssä, työhyvinvointi osana arjen toimijuutta, ratkaisukeskeisiä ja kognitiivisia työkaluja opetustilanteiden haasteiden

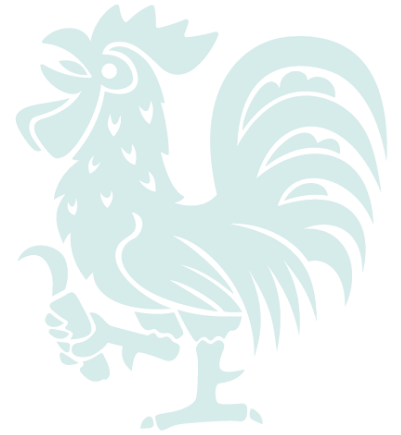
kohtaamiseen, varttuneiden ja työikäisten oppilaiden opettaminen, tekoäly ja musiikkikasvatus); ja musiikkiopiston henkilöstölle järjestettiin jännittäjäryhmän ohjaajakoulutus.

Vakka-Suomen musiikkiopiston opetustuntimäärä on laskusuuntainen, joka johtuu oppilaiden määrän vähenemisestä sekä siitä, että oppilaat jättävät valitsematta ryhmäopetusaineita keskittyen yksilöopetukseen. Vuoden 2023 lopulla käynnistettiin musiikkiopiston koko henkilöstöä koskeva yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelujen tuloksena opetusjärjestelyjä päivitettiin, kahdesta opettajaviranhaltijasta tuli päätoimisia tuntiopettajia ja musiikkiopiston toimistosihteeristä tuli toimistosihteeriksi, jonka yksiköt ovat tehtävän alkaessa ovat Laitilan lukio ja musiikkiopisto. Toimintavuotta 2024 hallitsi myös monitoimijatalo Wintteri, johon musiikkiopiston Uudessakaupungissa annettava opetus siirtyy kokonaisuudessaan helmikuussa 2025.

Tulevina vuosina tulee erityisen kriittisesti tarkastella opetuksen järjestämistä huolehtien siitä, että opetuksen monipuolisuus ja laadukkuus säilyvät mahdollisimman korkealla tasolla.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Opetuksen järjestämisen osalta talous on alittanut suunnitteluraamin. Musiikkiopiston opetustuntimäärä on laskussa, joka vähentää palkkakustannuksia. Lisäksi yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena taloudessa saavutettiin jonkin verran säästöjä. Musiikkiopiston keskeinen strateginen tavoite on säilyttää opetuksen laaja-alaisuus ja monipuolisuus, joka on onnistuttu säilyttämään.

HENKILÖSTÖ 31.12.2024

OPETTAJAVIRANHALTIJAT	5
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	12
SIVUTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	3
TOIMISTOSIHTEERI	0,5
REHTORI	1
YHTEENSÄ	21,5

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen musiikkiopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisessa sekä toiminnan valvomisessa. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä sekä sitä koskevaa lainsäädäntöä ja kaikkia niitä sopimuksia, joita toiminnan ylläpitämiseksi on solmittu. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa näiden lisäksi taiteen perusopetuksen lainsäädäntöä.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle toteutuma tiedote-

taan kokousten yhteydessä. Musiikkiopiston lukukausimaksut laskuttaa Laitilan kaupungin talous- ja laskentayksikkö, perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä ja laskutus- ja perintäohjeita.

Laitilan kaupungin sivistystoimen yksiköitä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty, jossa musiikkiopisto on ollut mukana. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Vakka-Suomen musiikkiopistolle on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali. Vakka-Suomen musiikkiopiston henkilöstön työhyvinvointiin on panostettu.

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle annetaan sen kokouksissa ajankoh-taiskatsaus musiikkiopiston ajankohtaisista asioista. Lisäksi musiikkiopiston toimialueen vastuuvirkahenkilöille annetaan kolme kertaa vuodessa alueellisen opistoko-ouksen yhteydessä selvitys musiikkiopistoa koskevista asioista. Musiikkiopiston joh-tokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen toimialueen ao. toimielimille tiedoksi.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Rahoituspohjan ja tulora-hoituksen tason turvaami-nen	Osakaskuntien maksuosuuk-sien tason varmistaminen ja riittävän ulkopuolisen rahoit-uksen hakeminen	Tulorahoituksen säilyminen tasa-painossa ja ulkopuolisen rahoituk-sen onnistuminen	Talous säilynyt tasapai-nossa. Ulkopuolista rahoitus ei ole ollut käytettävissä.

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Siirtyminen vähitellen kohti paperitonta toimis-toa ja opetusta	Lisätään digitaalisen materiaa-lin käyttöä, kierrättämistä (nuotit ja soittimet) sekä kiin-nitetään huomiota kulutus-kriittisyyteen	Kopiopaperin määrän merkittävä vähentäminen	Kopioiden määrä on vähentynyt 26%, ver-rattuna vuoden 2023 lukuun nähden.

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimia laaja-alaisena musiikin oppimiskeskuksena koko toimialueella ja kun-talaisilla on mahdollisuus saada hyvinvointia edistä-viä palveluita	Koulutustarjonnan ja toimin-takulttuurin oivaltava ja inno-vatiivinen kehittäminen	Opetustuntimäärän säilyttäminen 13 000 tunnissa ja tapahtumien määrä koko toimialueella vähintään 40.	Toteutunut opetustun-timäärä on 13 358 ja tapahtumien määrä yh-teensä 53.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kehittämisen ja laatutoimin-nan jatkaminen	Hakeudutaan yhteistyöhön seutukunnan muiden musiikkiopistojen, toimialueen yri-tysten, yhdistysten, osakas-kuntien kulttuuri- ja opetus-toimijoiden sekä seurakuntien kanssa ja osallistutaan erilai-siin kehittämishankkeisiin	Osallistutaan vuosittain 1-2 kehittä-mishankkeeseen	Oppilashallinto-ohjel-man vaihtaminen, joka johti oppilaiden opinto-jen kirjaamisen ja toi-mistorutiinien kehittä-miseen, ja opettajien pedagogisten taitojen kehittäminen.

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, osallisuuden vahvistaminen ja johtamisen kehittämisen	Kehityskeskustelut vuosittain, johtoryhmän säännölliset palaverit ja koulutustilaisuuksiin osallistuminen	Kehityskeskustelujen ja palaverien määrät sekä koulutustapahtumien osallistumismäärä	Kehityskeskusteluja toteutuma 88%, johtoryhmän kokouksia 10 ja opettajien kokouksia 5. Opettajien osallistumisprosentti koulutuksiin oli keväällä 64% ja syksyllä 72%.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2024	Tilinpäätös 2023
Toteutuneiden opetustuntien määrä: taiteen perusopetus (TPO)	13 358	12 950	13 764
Toteutuneiden opetustuntien määrä: varhaisiän musiikkikasvatus	758	800	927
Toteutuneiden opetustuntien määrä: avoin osasto	64	50	88
Opiskelijoiden määrä TPO	305	270	289
Opiskelijoiden määrä varhaisiän musiikkikasvatus	245	150	235
Opiskelijoiden määrä avoin osasto	3	3	6
Hakijoiden määrä	72	70	50
Oppilaaksi hyväksytyjen määrä	72	70	50

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	419 259	407 163	-10 000	397 163	391 272	-5 891
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	419 259	407 163	-10 000	397 163	391 272	-5 891
Menot	-1 166 925	-1 165 538	9 210	-1 156 328	-1 117 148	39 180
KL menot	-62 692	-74 863	0	-74 863	-66 971	7 892
Menot yht.	-1 229 617	-1 240 401	9 210	-1 231 191	-1 184 119	47 072
Toimintakate	-810 358	-833 238	-790	-834 028	-792 847	41 181
Poistot	-10 140	-10 140	0	-10 140	-10 140	0
Netto	-820 498	-843 378	-790	-844 168	-802 987	41 181
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-145,7	-146,8	0,0	-145,7	-140,2	5,6
Kokonaiskulut €/as	-146,9	-148,0	0,0	-146,9	-141,4	5,6
Toimintakate €/as	-96,0	-98,6	0,0	-98,7	-93,9	4,9
Tulos €/as	-97,2	-99,8	0,0	-99,9	-95,1	4,9
Verorahoitusosuus	66,2 %	67,4 %	0,0 %	68,0 %	67,2 %	-0,8 %
Osuus toim.kuluista	2,7 %	2,7 %	0,5 %	2,8 %	2,7 %	-0,1 %

